

У номері:

● **20 стор.**

**Оновлений
Шевченко
в Настасові.**

● **5 стор.**

**До Софії Качмар
прийшла в гості
сотня років.**

● **8 стор.**

**Як реформувати
охорону здоров'я —
точка зору
Ірини Кружи.**

**[www.trrada.
te.ua](http://www.trrada.te.ua) —
веб-сторінка
Тернопільської
районної ради**

● **11 стор.**

**“Обмінй цигарку
на цукерку” — акція
в Дубівцях.**

Газета Тернопільської районної ради

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

20 сторінок

№23 (5178) П'ятниця, 3 червня 2016 року

Останній дзвінок: настрій позитивний

2,3,4 стор.

Випускники Великогаївської ЗОШ I-III ступенів з класним керівником
Ольгою Ростиславівною Майкою на святі Останнього дзвінка, 27 травня 2016 року.

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59
www.lanclaas.com.ua e-mail: office@lanclaas.com.ua

LANCLAS

приватне підприємство
Землевласник-СЛ

- приватизація земельних ділянок
- землевпорядні та геодезичні роботи
- виготовлення кадастрових номерів

м.Тернопіль Пр-т. С. Бандери 34А, 2
вул. Кривоноса 10 (четвертий поверх)
тел. 52-02-07, 42-42-70, (067) 354-65-67

Маленькі жителі Драганівки Тернопільського району:
Христина Ліп'янін, Матвій Палига і Тарас Потоцький.
Фото Андрія ОМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Передплата-2016

Передплатна ціна на газету
“Подільське слово”

на II півріччя 2016 року не змінилася

Для населення (індекс 61357):

на 6 місяців — 62,30 грн.;

Для організацій (індекс 23491):

на 6 місяців — 74,30 грн.;

Останній дзвінок: настрій позитивний Мишковичі, Настасів, Острів

Галина ЮРСА – ТРР
“Джерело”.
Фото автора.

Атмосфера у Мишковицькій, Настасівській та Острівській ЗОШ I-III ст. була святковою. Хоч свято Останнього дзвоника всюди проходить ніби за звичним сценарієм, проте у кожній школі — своя особливість.

У Мишковичах вражають національні флешмоби. Навіть якщо б діти не співали, не грала музика, по вишиванках учасників, по жовто-синіх фонах можна зрозуміти все: діти – за єдність України, припинення війни. Із закінченням навчального року усіх привітали та благословили священики — о. Мирон та о. Василь, заступник директора з навчально-виховної роботи школи Любов Ярославівна Росяк, Мишковицький сільський голова Оксана Фарина. Хвилиною оплесків зустріли учні, вчителі, а особливо батьки, зокрема, інформацію голови Тернопільської районної ради Андрія Галайко про те, що Мишковицька ЗОШ I-III ст. згідно з реформуванням у галузі освіти стане опорною та вже цього року вирішиться питання щодо перевезення учнів з інших сіл, які добираються до Мишкович. З 307 учнів школи 19 стали випускниками (класний керівник — Галина Сцібайло).

На святі Останнього дзвоника у Настасівській ЗОШ I-III ст. на почесному місці на сходинах школи стояли 14 випускників з класним керівником Наталею Машлюх. У традиції школи – випускники вдягаються у настасівські вишивані костюми. Такі вони гарні, урочисті та трохи сумні були у цей день. Директор школи Богдан Джинджиристий по-батьківськи обнімав та цілував кожного учня, якого нагороджував. Щирі вітання линули від о. Михайла та о. Романа, Настасівського сільського голови Миколи Злонкевича, заступника директора ПАП “Агропродсервіс” Петра Воробця. Цікаво, що у Настасівській школі навчаються три світові чемпіонки з кікбоксінгу – Анжела Дерінь, Христина Ракоча, Вікторія Баб'як. А випусниця цієї школи Ольга Зазуляк стала майстром спорту з багатоборства. Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, який закінчив Настасівську школу в 1984 році, зберіг найкращі спогади про роки навчання, вчителів.

На святі Останнього дзвоника у Настасівській школі мою увагу привернула жінка, яка взяла з рук директора школи грамоту та гірко плакала. Річ у тім, що нагороду заслужив її син Артур-Богдан Сукач, але не зміг бути разом з однокласниками через важку хворобу.

В Острові дітей, їх батьків благословляли о. Мирослав Богак та

Класний керівник 11-го класу Настасівської ЗОШ I-III ст. Наталія Василівна Машлюх з своїми випускниками.

о. Василь Шафран. Особливо було багато нагороджених, в тому числі — грошовими преміями, які вручав Острівський сільський голова Богдан Піщатін. Найбільше нагород отримала десятикласниця Оксана Пилип за активну участь у житті школи, перемогах в численних предметних олімпіадах. Директор школи Оксана Кожушко висловила надію, що всі випускники, а їх цього року 19 (класний керівник Надія Крамар) знайдуть саме свою стежину в житті, яка приведе їх до щастя. Ця школа особливо дорога і для голови Тернопільської районної ради Андрія Галайко, який віддав цьому навчальному закладу десять років праці педагога.

Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко вітає учнів та вчителів Острівської ЗОШ I-III ст. зі святом Останнього дзвоника.

Випускники Острівської ЗОШ I-III ст. з класним керівником Надією Володимирівною Крамар.

Уклади контракт зі Збройними силами України

На виконання Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” (зі змінами), розпорядження голови обласної державної адміністрації від 13 квітня 2016 року №212-од “Про відбір громадян України на військову службу за контрактом у Збройні сили України” з 22 квітня ц. р. діє розпорядження голови Тернопільської райдержадміністрації Олександра Похилого “Про відбір у районі громадян України на військову службу за контрактом у Збройні сили України”.

Згідно з цим розпорядженням, сільські, селищні голови, голови об’єднаних територіальних громад району, керівники підприємств, установ і організацій повинні забезпечити надання допомоги та сприяння Тернопільському об’єднаному міському військовому комісаріату щодо виконання заходів, пов’язаних із комплектуванням Збройних сил України військовослужбовцями за контрактом та виконання визначених планових завдань з відбору кандидатів на військову службу за контрактом.

Сектору взаємодії з правоохоронними органами, оборонної і мобілізаційної роботи апарату районної державної адміністрації спільно з Тернопільським об’єднаним міським військовим комісаріатом доручено забезпечити організацію проведення широкомасштабних заходів із популяризації та залучення громадян на військову службу за контрактом, передусім — військовозобов’язаних оперативного резерву І черги, які мають досвід бойових дій в антитерористичній операції.

Т. в. о. головного лікаря Тернопільського районного територіального медичного об’єднання доручено узгодити з Тернопільським ОМВК порядок проведення медичного огляду кандидатів на військову службу за контрактом від районного медичного комісію на базі Тернопільського ОМВК та проведення необхідних досліджень на медичній базі Тернопільського районного територіального медичного об’єднання за скеруванням військового комісара Тернопільського об’єднаного міського військового комісаріату.

Відділу освіти, сектору молоді та спорту районної державної адміністрації доручено сприяти Тернопільському об’єднаному міському військовому комісаріату у проведенні рекламної-агітаційної роботи серед учнівської та студентської молоді з питань військової служби за контрактом.

Наша сторінка

facebook

www.facebook.com/PodilskeSlovo

З успішним завершенням навчального року шкільну громаду села Великі Гаї привітали (зліва направо) голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилый, парох с. Великі Гаї о. Володимир, Великогаївський сільський голова об'єднаної територіальної громади Олег Кохман, директор Великогаївської ЗОШ І-ІІІ ст. Оксана Кость.

Останній дзвінок: настрій позитивний Великі Гаї

Ірина ЮРКО.
Фото автора.

27 травня востаннє у 2015-2016 навчальному році пролунав шкільний дзвінок для 323 учнів Великогаївської школи. З цієї нагоди на шкільному подвір'ї відбулися урочистості, в яких взяли участь голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилый, заступник голови Тернопільської РДА Андрій Колісник, Великогаївський сільський голова об'єднаної територіальної громади Олег Кохман, місцевий парох о. Володимир. Цього-річ у Великих Гаях вісім випускників отримали атестати про повну загальну середню освіту.

Ведучими заходу були десятикласники Богдан Хемій та Наталія Поглед. Отець Володимир благословив школярів та випускників, побажав здоров'я, здійснення мрій, Божого благословення в навчанні та праці.

— Великогаївчани, у вас дуже гарне село – чудові люди, талановита молодь, — сказав голова Тернопільської районної державної адміністрації Олександр Похилый. — Дякую батькам учнів за щоденну працю заради дітей, за те, що вкладаєте в їх серця зерна добра, любові, патріотизму. Вдячний педагогічному ко-

лективу, директору Великогаївської загальноосвітньої школи Оксані Миколаївні Кость за сумлінну, якісну роботу зі школярами. Бачу розуміння і підтримку, яку має школа від Великогаївського сільського голови Олега Кохмана. Як колишній педагог, Олег Андрійович добре знає проблеми школи, і, що важливо, оперативно на них реагує.

— Сьогодні наша Країна знань перегорнула чергову сторінку освітнянського літопису, — звернулася до присутніх директор Великогаївської ЗОШ І-ІІІ ст. Оксана Миколаївна Кость. — Наші учні – найкращі, найталановитіші, адже за минулий навчальний рік завдяки наполегливій праці здобули велику кількість грамот, нагород. Серед перших навчальних класів маємо 25 відмінників, яких нагороджуватимемо похвальними листами. Учні старших класів свої нагороди традиційно отримують 1 вересня. Впевнена, знання, здобуті у Великогаївській школі, будуть вагомим запорукою успіхів у житті для наших випускників. Дякую за вагомий підтримку в розвитку навчального закладу Великогаївському сільському голові об'єднаної територіальної громади Олегу Кохману, голові Тернопільської райдержадміністрації Олександру Похилому, педагогічному колективу, молодшому обслуговуючому персоналу, батькам школярів.

— Нині живемо в час великих змін в Україні, — сказав, звертаючись до присутніх, Великогаївський сільський голова об'єднаної територіальної громади Олег Кохман. — Триває децентралізація, наше село об'єдналося з багатьма селами, тож нам необхідна підтримка розумних, талановитих фахівців, патріотів свого села.

Великогаївський сільський голова Олег Кохман із головою Тернопільської РДА Олександром Похилим та директором школи Оксаною Кость вручили учням-переможцям та призерам олімпіад і конкурсів районного, обласного, всеукраїнського рівнів грамоти та грошові нагороди. Подяками відзначено і кращих педагогів Великогаївської ЗОШ І-ІІІ ст.

З оригінальними хореографічними й пісненими дарунками до присутніх звернулися творчі колективи школи (художні керівники – вчитель 4 класу Людмила Вікторівна Кохман, вчитель музики Марія Володимирівна Ярема).

Одинадятикласники Великогаївської ЗОШ І-ІІІ ст. висловлюють вдячність класному керівнику Ользі Ростиславівні Майці за доброту, підтримку, розуміння і віру в їхні сили.

Більше фото зі свята Останнього дзвінка у Великих Гаях дивіться на Facebook-сторінці “Подільського слова”.

На лінійці у Великих Гаях випускників вітали першокласники.

Розпорядження

голови Тернопільської районної ради
№ 13-од від 27 травня 2016 року

Про скликання четвертої сесії Тернопільської районної ради сьомого скликання

1. Сликати четверту сесію Тернопільської районної ради сьомого скликання 16 червня 2016 року в приміщенні районної ради.

Сесійне засідання розпочати о 10 годині ранку.

2. На розгляд районної ради внести питання:

— Про підготовку соціальної інфраструктури та господарського комплексу району до роботи в осінньо-зимовий період 2016-2017 років.

— Про внесення змін до районного бюджету.

— Інші питання поточної роботи.

3. На сесію районної ради запросити депутатів обласної ради від Тернопільського району, сільських та селищних голів, керівників відділів та управлінь райдержадміністрації, керівників районних організацій, установ, промислових і сільськогосподарських підприємств, представників політичних партій, громадських організацій, редакторів газети “Подільське слово” та радіокомпанії “Джерело”.

Голова Тернопільської районної ради А. В. ГАЛАЙКО.

• *Це важливо*

Діють літні пришкільні табори

1 червня у селах Тернопільського району, де є ЗОШ І-ІІІ ст. на їх базі розпочали роботу літні пришкільні оздоровчі табори. Напередодні в Тернопільській районній організації Товариства Червоного Хреста України відбулася зустріч шкільних медичних сестер, які працюватимуть медиками у пришкільних табо-

рах, із керівництвом та волонтерами ТРО ТЧХ України. З медичними сестрами проведено інструктаж щодо основ забезпечення та дотримання санітарно-гігієнічних норм в роботі таборів, безпеки харчування та профілактики інфекційних захворювань. Медикам передано набори ліків.

Пам'ятка з дотримання правил проведення робіт в охоронних зонах електричних мереж і основних правил електробезпеки для попередження електротравматизму серед дітей та дорослих

Підприємства, установи, організації та окремі громадяни зобов'язані:

— при відведенні їм під забудову земельних ділянок, на території яких розташовані електричні мережі, завчасно погоджувати будівництво з енергопостачальною організацією, у віданні якої перебувають ці мережі;

— при намірах виконання робіт в межах охоронних зон електричних мереж не пізніше, як за три доби, письмово повідомити про це Тернопільський район електричних мереж для своєчасного отримання письмового дозволу на виконання тих чи інших робіт.

Всі роботи у межах охоронних зон повітряних і кабельних ліній електропередавання, трансформаторних пунктів напругою 10/0,4 кв, розподільчих пунктів напругою 10 кв і ПС 35-110 кв проводяться виключно під наглядом представника енергопідприємства, який здійснює технічний нагляд за дотриманням заходів щодо забезпечення збереження електромереж.

Звертаємо особливу увагу на те, що виконувати земляні роботи в охоронних зонах кабельних ліній електропередавання до прибуття представника енергопідприємства забороняється.

Категорично забороняється:

— вилізати на опори повітряних ліній електропередавання (ПЛ), на дахи вагонів, будинків і споруд, поблизу яких проходять електричні проводи;

— розбивати ліхтарі вулично-го освітлення, ізолятори, запускати паперових зміїв поблизу проводів ПЛ;

— гратися під повітряними лініями електропередавання;

— проникати в трансформаторні підстанції або за огорожу електричних підстанцій і трансформаторів, відкривати дверця та розподільчих щитів та інших електричних пристроїв у під'їздах, підвалах, на горищах.

Пам'ятайте, що не на всіх опорах ПЛ і електроустановках є плакати, проте їх відсутність не означає, що електроустановки перебувають без напруги.

Необхідно знати, що смертельно небезпечно не тільки доторкатися, але й підходити ближче, ніж на 8 м, до обірваного проводу лінії електропередавання, що лежить на землі. Вијавивши відкриті двері до трансформаторних підстанцій, обірвані або обвислі проводи повітряних ліній, слід організувати охорону місця пошкодження, попередити всіх про небезпеку наближення і негайно повідомити про помічене пошкодження дорослим або в електромережу (телефони чергового диспетчера Тернопільського району електричних мереж — 52-75-81, 23 96-27).

Дотримуйтесь правил виконання робіт в охоронних зонах електричних мереж і правил електробезпеки!

Ігор КУЦІЙ,
начальник Тернопільського РЕМУ.

ПП “Катруб”, що надає послуги з вивезення твердих побутових відходів (далі – ТПВ), доводить до відома споживачів Чернелево-Руської сільської ради Тернопільського району інформацію щодо корегування тарифів

Згідно з рішенням виконавчого комітету Чернелево-Руської сільської ради № 35 від 24.05.2012 р., ПП “Катруб” є виконавцем послуг з вивезення ТПВ на цій території. Рішенням № 16 від 31.03.2016 р. встановлено тарифи на послуги з вивезення ТПВ в розрахунок за 1 м куб. (з ПДВ): для населення та бюджетних організацій – 79,80 грн.; для інших споживачів – 81,43 грн. Причини перегляду тарифів – зростання ціни на знешкодження ТПВ.

Економічно обґрунтований тариф на послуги з вивезення ТПВ за 1 м куб. (з ПДВ): для населення та бюджетних організацій – 99,90 грн.; для інших споживачів – 101,53 грн.

Детальна інформація розміщена на інформаційних стендах біля адміністративних будинків Чернелево-Руської сільської ради, балансоутримувачів будинків, в мережі Інтернет на веб-сайті www.katrub.com.ua. Зауваження та пропозиції приймаються протягом 15 календарних днів з дня даної публікації в газеті “Подільське слово” за адресою: 48120, Тернопільська область, Теребовлянський район, смт. Микулинці, вул. Санаторна, 2, тел./факс (03551) 5-15-47.

Останній дзвінок: настрій позитивний

Почапинці

На святі Останнього дзвоника в Почапинцях — почесний гість, начальник відділу освіти Тернопільської райдержадміністрації Василь Зеновійович Цаль. Випускників вітають першокласники.

Незабутні миттєвості прощання з школою. Здається, ніби вчора вони з Букварями в шкільних ранцях йшли у перший клас, а сьогодні стоять на порозі самостійного життя. Для випускників Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. пролунав останній шкільний дзвінок.

Почапинська школа збудована в 1981 році й розрахована на 400 учнів. Нині тут здобувають знання 190 дітей з Почапинців, Забойок, Драганівки, Підгороднього. Педагогічний колектив, який очолює директор Галина Зіновіївна Щепна, — згуртований і професійний, тут вміло поєднують напрацювання досвідчених педагогів та молодечий запал вчорашніх випускників педагогіч-

них вузів, які пов'язали свою долю з освітньою нивою.

— Почапинська сільська рада, Тернопільська районна рада, Тернопільська райдержадміністрація підтримують добрі починання школи, — каже Галина Зіновіївна. — На часі — встановлення сучасної шатрової покрівлі, капітальний ремонт приміщення школи, в цьому році розпочинається реалізація проекту на кошти Державного фонду регіонального розвитку в умовах співфінансування з районного бюджету. Отже, школа стане кращою. Це тішить.

На святі Останнього дзвоника в Почапинцях — почесний гість, начальник відділу освіти Тернопільської райдержадміністрації Василь Зеновійович Цаль, який закінчив Почапинську школу в 2002 році, для нього вона зали-

шається рідною альма-матер. Звучить благословення випускникам, усім школярам та педагогам отця Тараса. Директор школи Галина Зіновіївна Щепна дякує спонсорам та меценатам, які постійно піклуються про навчальний заклад. З добрими напутніми словами звертаються до дітей перша вчителька нинішніх одинадятикласників Марія Євстахіївна Парнета, Почапинський сільський голова Марія Степанівна Палига, начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль, керуючий справами Тернопільської районної ради Богдан Ящик, класний керівник випускного класу Марія Теодорівна Вітушинська. 16 цьогорічних випускників Почапинської школи вирушають у доросле життя. Щасливої дороги і здійснення мрій!

Випускники Довжанківської ЗОШ І-ІІІ ступенів та їх батьки на святі Останнього дзвоника.

Довжанка

Мелодіями сучасних українських пісень, букетами пишних весняних квітів, щирими усмішками запам'яталися миттєвості свята Останнього дзвоника у Довжанківській ЗОШ І-ІІІ ступенів. Травень милував усіх своєю зеленою вродою, піднесенням настроєм, бадьорістю та завзятістю, теплом останнього місяця весни.

Місцева школа здавна має добрі традиції у вихованні молодого покоління в дусі патріотизму й любові до Вітчизни, 25-ту річницю незалежності якої будемо шанувувати у серпні. Після урочистого підняття Державного прапора

України, під звуки Державного Гімну «Ще не вмерла Україна» урочини з нагоди останнього шкільного дзвоника відкрила директор школи Ірина Петрівна Василюк, запросила до мікрофону виступити з благословенням і щирою молитвою отця Михайла, начальника відділу освіти Тернопільської райдержадміністрації Василя Цалю, начальника відділу департаменту освіти Тернопільської облдержадміністрації Наталію Біловус, сільського голову Довжанки Олега Ткача. Перед учнівським, батьківським колективом, педагогами виступила перший класний керівник випускників Ольга Ігорівна Литвин, свої побажання щасливої дороги у са-

мостійному житті побажали випускникам першокласники. Під звуки шкільного маршу та під різнобарв'ям рушників вони востаннє вирушають у свій клас своєї школи, яка за 11 років стала для них другою рідною домівкою. Того дня десятьом найкращим учням школи було вручено похвальні листи, 21 юнак й дівчина удостоєні грамот, призів, дипломів і кубків за перемоги в районних та обласних предметних шкільних олімпіадах, спортивних змаганнях, турнірах, футбольних і волейбольних баталіях усіх рівнів. Із словами подяки педагогічному колективу виступили батьки, представники громадськості Довжанки.

Надавати медичну допомогу в екстремальних умовах учасників семінару навчали медики ТРТМО.

Медична допомога в екстремальних умовах

Соломія ТКАЧУК.

Відбулись підсумкові навчання на тему “Це повинен знати кожен, починаючи з шкільної парті”.

Захід відбувся за сприяння голови Тернопільської районної державної адміністрації Олександра Похилого та голови Тернопільської районної ради Андрія Галайка, організатор підсумкових навчань — Тернопільська районна організація Товариства Червоного Хреста України, до організації долучилися відділ освіти РДА, сектор молоді та спорту районної державної адміністрації та Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання. Учасників заходу навчали надавати долікарську допомогу в екстремальних умовах.

Як розповіла голова Тернопільської районної організації товариства Червоного Хреста України Ольга Нижник, такий захід у Тернопільському районі проводиться вперше.

— Знання того, як надавати долікарську допомогу в екстремальних умовах, дуже важливо, адже це заходи, спрямовані на захист людського життя, — зазначила Ольга Нижник.

Учасники семінару — учениці

• Добрі справи

“МРІЯ” допомагає розвивати вуличний футболу на Тернопільщині

Компанія “МРІЯ Агрохолдинг” фінансово долучилася до спільного проекту Фондації зірок світового футболу “Діти+”, Товариства Червоного Хреста та Тернопільсько-Зборівської Архієпархії — “Вуличні академії футболу”. На придбання спортивної форми та інвентаря Агрохолдингом виділено 18 тисяч гривень, повідомив керівник відділу соціальних проектів та програм “МРІІ” Василь Мартюк.

З пропозицією про допомогу до аграріїв звернувся президент Фондації зірок світового футболу “Діти+” Ярослав Нестерович.

— Академія вуличного футболу, окрім розвитку наймасовішого виду спорту, має ще й соціальну складову. Перш за все — це соціалізація дітей з дітей з особливими потребами. Друге — це популяризація здорового способу життя. Адже ми знаємо, що Україна має доволі серйозні проблеми з дитячою захворюваністю, — розповів Ярослав Нестерович.

“Вуличні академії” планують відкрити у багатьох населених пунктах Тернопільщини. Перша подібна академія запрацювала у селі Ігровиця Тернопільський району при церковній громаді. Згодом відбувся перший відбір дітей для занять футболом при Тернопільській СШ №2 (мікрорайон “Новий світ”). На перших порах дітлахів трену-

вати позитивних результатів, — каже педагог Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. Марія Сирник. — Він закладає фундамент правильної поведінки в екстремальних умовах. Окрім цього, навички стануть у пригоді кожній дівчині у майбутньому сімейному житті.

Старшокласниці пройшли тестування. Ознайомившись з його результатами, лікарі провели лекцію з теорії медичної допомоги. Після цього учениці змогли на практиці закріпити отримані знання. Вони накладали джгути, пов'язки, робили штучне дихання тощо.

— Ця акція справді запам'ятається всім присутнім, — переконана вчитель ЗОШ І-ІІІ ст. с. Баворів Ольга Костик, — адже практика завжди краще, ніж теорія.

Необхідні теоретичні знання і практичні навички долікарської допомоги учасникам семінару допомагали засвоїти медики ТРТМО — лікар-інфекціоніст Ольга Стець, лікар-травматолог Віктор Розум, лікар-хірург Юрій Куцинда.

Необхідні теоретичні знання і практичні навички долікарської допомоги учасникам семінару допомагали засвоїти медики ТРТМО — лікар-інфекціоніст Ольга Стець, лікар-травматолог Віктор Розум, лікар-хірург Юрій Куцинда.

Необхідні теоретичні знання і практичні навички долікарської допомоги учасникам семінару допомагали засвоїти медики ТРТМО — лікар-інфекціоніст Ольга Стець, лікар-травматолог Віктор Розум, лікар-хірург Юрій Куцинда.

Необхідні теоретичні знання і практичні навички долікарської допомоги учасникам семінару допомагали засвоїти медики ТРТМО — лікар-інфекціоніст Ольга Стець, лікар-травматолог Віктор Розум, лікар-хірург Юрій Куцинда.

Необхідні теоретичні знання і практичні навички долікарської допомоги учасникам семінару допомагали засвоїти медики ТРТМО — лікар-інфекціоніст Ольга Стець, лікар-травматолог Віктор Розум, лікар-хірург Юрій Куцинда.

ватимуть вчителі фізкультури, потім до них приєднаються волонтери. Щоб додати виховний момент та покращити показники не лише у спорті, але і у відносинах, до тренувань будуть долучатись представники церкви. Священники проведуть бесіди на різні теми, навчатимуть футболу на власному прикладі.

Наступний етап цього проекту планують реалізувати у Зборіві при місцевій церкві, де парохом є отець Степан.

— За кошти, які перерахувала “МРІЯ” буде придбано кілька комплектів спортивної амуніції, футбольних м'ячів та іншого інвентарю. Їх буде передано зборівським дітям під час відкриття чергової вуличної академії футболу у Зборіві. З місцевою владою вирішується питання виділення землі недалеко від місцевої парафії для створення спортивного майданчика в урочищі “Білий берег”. Обласна влада обіцяє допомоги з облаштуванням основи під футбольне поле (щебінь, пісок тощо), ГО “Діти+” зі своєї сторони проводить перемовини про виділення штучного покриття. З останнім обіцяли допомогти німці, — зазначив пан Нестерович.

Прес-служба компанії “МРІЯ Агрохолдинг”.

Шануймо старість

**Марія ІВАШКІВ,
учениця 6 класу Острівської
ЗОШ І-ІІІ ст.**

Милосердя — співчутлива і ді-
яльна любов, яка виражається в
готовності допомагати кожному,
хто цього потребує, і поширю-
ється на всіх людей. В понятті
“милосердя” поєднуються два
аспекти — духовно-емоційний
(переживання чужого болю як
свого) і конкретно-практичний
(порив до реальної допомоги).
Без першого милосердя виро-
джується у холодну філантропію,
без другого — в порожню сенти-

• *Гаряча лінія*

Чи може податкову звітність підписати “простий” бухгалтер

Нещодавно у Тернопіль-
ській ОДПІ відбувся черго-
вий сеанс телефонного
зв'язку — “гаряча” лінія. На
запитання платників подат-
ків відповідав начальник
управління обслуговування
платників Василь Тарасо-
вич Кравець.

— Моя дружина отримала
державний акт на право влас-
ності на земельну ділянку як
фізична особа. Їй потрібно по-
давати декларацію до податко-
вої, щоб нарахували податок?

— Ні, не потрібно. Фізичні
особи, які отримали державні
акти на право власності на зе-
мельні ділянки або договори
оренди земельної ділянки дер-
жавної та комунальної власності,
до податкової інспекції податко-
ві декларації з плати за землю
не подають. Нарухування таким
фізичним особам сум земельно-
го податку або орендної плати
проводиться податковою інспе-
кцією. Наші фахівці видають плат-
никові до 1 липня поточного ро-
ку відповідне податкове
повідомлення-рішення, а сплата
проводиться впродовж 60 днів із
дня вручення.

— Я приватний підприєм-
ець, працював без печатки
та подавав податкову звіт-
ність тільки з особистим під-
писом. Днями виготовив печ-
чатку, оскільки виникла по-
треба завіряти окремим по-
купцям товарні чеки. Чи по-
трібно про це інформувати по-
даткову та чи тепер звітність
необхідно обов'язково скрі-
плювати печаткою?

— Нормативно-правові акти з
питань оподаткування не перед-
бачають обов'язку платника по-
датків повідомляти податкову ін-
спекцію про отримання або зни-
щення печатки. Відповідно до
статті 48 Податкового кодексу
форми документів, які подають-
ся до нас (заяви, повідомлення,
податкові декларації тощо), пе-
редбачають засвідчення підпису
фізичної особи-підприємця або
посадових осіб юридичної особи
печаткою лише за її наявності.
Так що це — ваш вибір.

— Чи може підписати папе-
рову податкову звітність “про-
стий” бухгалтер, якщо кері-
вник та головний бухгалтер
фірми поїдуть на період її по-
дання за кордон?

— Якщо установчими доку-
ментами вашого підприємства
не передбачено покладання на
іншу особу організаційно-
розпорядчих або адміністративно-господарських
обов'язків на випадок відсутності
керівника або головного бух-
галтера з об'єктивних причин
(відпустки, відрядження, лікар-
няний тощо), то відповідними
організаційно-розпорядчими до-
кументами підприємства необ-
хідно тимчасово призначити
особу, уповноважену на вико-
нання таких функцій. Це може
бути наказ, розпорядження, то-
що, які подаються разом зі звіт-
ністю до податкової інспекції.

— Я — приватний підприє-

ментальність. Джерела милосер-
дя як морального принципу ле-
жать в архаїчній родовій солідар-
ності, яка суворо зобов'язувала
ціною будь-яких жертв визволяти
з біди родича, проте не “чужих”.

Щороку учнівський парламент
Острівської ЗОШ І-ІІІ ступенів
проводить акцію милосердя “Ве-
ликодній кошук”. Провівши яр-
марок, школярі за виручені ко-
шти придбали необхідні продук-
ти для освячення, разом із свя-
щенником відвідали одиноких жи-
телів села, добрими словами та
благословенням привітали їх із
світлим святом Великодня.

мець — попросив свого парт-
нера по бізнесу отримати у
Центрі обслуговування інспек-
ції мою довідку про відсут-
ність заборгованості перед
бюджетом. Однак, йому не
видали, хоч він пред'являв
свій паспорт та моє свідоцтво
про держреєстрацію. Чому?

— Стаття 19 Податкового ко-
дексу України визначає, що
платник податків веде справи,
пов'язані зі сплатою податків,
особисто або через свого пред-
ставника. Особиста участь плат-
ника податків в податкових від-
носинах не позбавляє його пра-
ва мати свого представника, як і
участь податкового представни-
ка не позбавляє платника подат-
ків права на особисту участь в
таких відносинах. Представника-
ми платника податків визнають-
ся особи, які можуть здійснюва-
ти представництво його закон-
них інтересів та ведення справ,
пов'язаних зі сплатою податків,
на підставі закону або довір-
еності. Довіреність, видана плат-
ником податків — фізичною осо-
бою на представництво його ін-
тересів та ведення справ,
пов'язаних зі сплатою податків,
має бути засвідчена відповідно
до чинного законодавства. В та-
кому випадку, представник плат-
ника податків користується пра-
вами, встановленими Податко-
вим кодексом для платників по-
датків.

— Підприємець подає звіт-
ність в паперовому вигляді,
однак, копії за 2015 рік собі
не залишив. Чи можна замо-
вити, при потребі, в податко-
вій таку копію декларації? Чи
ця інформація є конфіденцій-
ною?

— У статті 7 Закону України
“Про доступ до публічної інфор-
мації” зазначено, що конфіден-
ційною є інформація, доступ до
якої обмежено фізичною або
юридичною особою, крім
суб'єктів владних повноважень,
та яка може поширюватися у ви-
значеному ними порядку за їхнім
бажанням відповідно до перед-
бачених ними умов. Розпорядни-
ки інформації, у тому числі й
податкові інспекції, які володіють
конфіденційною інформацією,
можуть поширювати її лише за
згодою осіб, які обмежили до-
ступ до інформації, а за відсут-
ності такої згоди — лише в інтер-
есах національної безпеки, еко-
номічного добробуту та прав лю-
дини. Стаття 10 цього Закону
передбачає, що кожна особа має
право, зокрема, доступу до ін-
формації про неї, яка збирається
та зберігається. Тобто, розпо-
рядники інформації, які володіють
цією інформацією про особу,
зобов'язані, зокрема, надавати її
безперешкодно та безкоштовно
на вимогу осіб, яких вона стосу-
ється, крім випадків, передбаче-
них законом. Отже, підприємець
може отримати чи завітати копію
звітності, що була раніше подана
ним до податкової інспекції, у ви-
падку її втрати.

**Відділ організації роботи
Тернопільської ОДПІ.**

100-літню ювілярку Софію Качмар привітали (зліва направо) секретар Драганівської сільської ради Любов Романюк, Драганівський сільський голова Анатолій Борух, голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилий, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, дочка Ярослава Салук, подруга Христина Демків, племінниця Оксана Качмар, внучка Маргарита Салук.

До Софії Качмар прийшла в гості сотня років

**Ірина ЮРКО.
Фото автора.**

**23 травня ц.р. 100-ліття зу-
стріла жителя с. Драганів-
ка Тернопільського району
Софія Качмар.**

Софія Михайлівна народилася
у польському селі Хотинець — не-
подалік с. Млини, звідки походить
автор мелодії Державного гімну
України Михайло Вербицький.
Вочевидь, ці села — живоносне
джерело піснених традицій, адже
і в 100-річчя пані Софія не забула
і за кожної нагоди співає україн-

ських народних пісень.

З Польщі родина Софії Качмар
(дівоче прізвище Крет) переїхала
в Німеччину, а звідти 1945-го в
Україну — у село Драганівка. Тут з
чоловіком Пантелеймоном наро-
дили двох доньок Ярославу і Ма-
рію, які подарували їм п'ятеро
внуків і стільки ж правнуків.

— Важко сказати, у чому се-
крет довголіття матері, — сказа-
ла дочка ювілярки Ярослава Са-
лук. — Вона народилася у бага-
тодітній сім'ї, одна з восьми ді-
тей. Найстарший її брат з 1900
року народження, прожив до 95-
ти. Вочевидь, така генетика. Ма-

ма надзвичайно тяжко працюва-
ла — була ланковою у колгоспі.
На дозвіллі любила вишивати,
в'язати, творити мереживо.

З квітами, подарунками, щи-
рими словами вітань у день на-
родження до Софії Качмар при-
йшли голова Тернопільської ра-
йонної ради Андрій Галайко, го-
лова Тернопільської райдержад-
міністрації Олександр Похилий,
Драганівський сільський голова
Анатолій Борух. Імениниця зу-
стріла гостей українськими на-
родними піснями та побажала у
доброму здоров'ї дожити до її
років.

• *Країна знань*

Першокласники НВК “Домаморицька ЗОШ І-ІІ ст.-ДНЗ”
зі своєю першою вчителькою Марією Дмитрівною Дзюбатою на святі Букварика.

Прощавай, Букварик!

**Іванна ШИМКО,
педагог-організатор НВК
“Домаморицька ЗОШ І-ІІ ст.-
ДНЗ”.**

**Традиційне шкільне свято —
свято Букварика — відбуло-
ся у 1 класі НВК “Домамо-
рицька ЗОШ І-ІІ ст.-ДНЗ”
21 квітня 2016 року. Це свя-
то, на якому першокласники
прощаються зі своїм пер-
шим і головним підручни-
ком — Букварем.**

До цього свята дітки старанно
готувалися. Першокласники по-
казували, чого вони навчилися та

представили всім присутнім ве-
селу Абетку. Надзвичайною була
подорож вулицями Буквограду:
екскурсію вулицею “від А до Є”
повів Ростислав Гнатюк, вулицею
“від Ж до Й” — Євген Николук,
вулицею “від К до Р” — Юліана
Долішна, вулицею “від С до Ц” —
Андрій Своринь, вулицею “від Ч
до Я” — Арсен Кухар. Роль Бук-
варя майстерно виконав Арсен
Долішний.

Діти розповідали, як вони Бук-
вар вивчали, а скільки веселих
пісень заспівали! У гості до дітей
завітали їх нові друзі: Читанка
(Уляна Васильків) і Рідна мова
(Уляна Дзюбата), яким діти поо-

біцяли навчатися лише на “від-
мінно”. Подякували першоклас-
ники не лише Букварикові, а і
своїм батькам. Це вони ділили їх
перші невдачі, щасливі сльози,
перші радощі і перемоги, коли
вчилися читати і писати літери.
Дякували діти і своїй першій вчи-
тельці Марії Дмитрівні Дзюбатій
за те, що з розумінням і любов'ю
вчила всьому доброму і корисно-
му, а головне — навчила любити
рідну мову, свою Україну.

Свято Букварика закінчилося,
але шлях до знань тільки розпо-
чався. І це свято — перша схо-
динка у шкільному житті першач-
ків.

Підсумки деклараційної кампанії-2016

26 травня ц. р., під час брифінгу на тему “Кампанія декларування-2016”, заступник начальника Тернопільської об’єднаної державної податкової інспекції Володимир Гузенков зазначив, що за чотири місяці цьогорічної деклараційної кампанії до податкової інспекції подано 2896 декларацій, з них 2347 — жителями Тернополя та 549 — жителями Тернопільського району.

515 декларацій подали громадяни, які торік здійснювали продаж рухомого та нерухомого майна. Вони задекларували понад 71,3 мільйона гривень доходів і сплатять до бюджету 1,4 мільйона гривень податку на доходи фізичних осіб та 415 тисяч гривень військового збору. 477 декларацій подали платники податків, які в минулому році отримали спадщину. Такі спадкоємці задекларували 66,5 мільйона гривень, бюджети отримають понад 3,1 мільйона гривень податку та 838 тисяч гривень військового збору. 22 декларації подали громадяни, чії доходи минулоріч сягнули більше мільйона гривень

Під час брифінгу в Тернопільській ОДПІ заступник начальника Тернопільської об’єднаної державної податкової інспекції Володимир Гузенков. (21 житель міста та 1 району). Вони задекларували 45,7 мільйона гривень доходів і сплатять до казни 2,3 мільйона гривень податків та зборів.

Серед мільйонерів троє, які отримували іноземні доходи, 4 — від надання майна в оренду, 4 — від продажу рухомого і нерухомого майна, 2 отримали спадщину, 5 отримували доходи від двох

і більше податкових агентів, 2 отримували доходи від незалежної професійної діяльності, 2 отримали інші види доходів. На 1,3 мільйона гривень поповнять скарбницю ті, хто отримував іноземні доходи. Доходи від оренди нерухомого майна задекларували 82 громадяни на суму 5,3 мільйона гривень. 1321 громадянам, які скористалися правом на податкову знижку, буде повернуто з бюджету 1,7 мільйона гривень раніше сплаченого податку.

За інформацією заступника начальника Тернопільської ОДПІ Володимира Гузенкова, станом на 25 травня ц. р. 874 громадян сплатили 2,9 мільйона гривень податку на доходи, 893 декларанти внесли до бюджету 862,9 тисячі гривень військового збору. Загалом громадяни задекларували 192 мільйони гривень доходів, з яких нараховано 8,6 мільйона гривень податку на доходи фізичних осіб та 1,5 мільйона гривень військового збору. Податкові зобов’язання, визначені в декларації про майновий стан і доходи, необхідно сплатити до 31 липня 2016 року. Телефон для довідок: 43-46-10.

За матеріалами Тернопільської ОДПІ.

• Спортивні новини

Організатори та учасники урочистостей з нагоди відкриття в Тернопільському районі футбольного сезону чемпіонату Тернопільщини.

Команди — на старт!

Василь ЗАТОРСЬКИЙ, завідувач сектору молоді і спорту Тернопільської РДА.

Нещодавно стартував чемпіонат Тернопільської області з футболу. Цьогоріч у змаганнях беруть участь 10 команд. Тернопільський район представляють команди “Агрон-об’єднана територіальна громада” з Великих Гаїв та “ДСО-Поділля”.

22 травня на футбольному полі селища Велика Березовиця відбулися урочистості з нагоди відкриття футбольного сезону чемпіонату Тернопільщини в Тернопільському районі. В заході взяли участь заступник голови Тернопільської районної ради Микола Михальчишин, заступ-

ник голови Тернопільської РДА Андрій Колісник, Великоберезовицький селищний голова Ілля Костюк, голова Тернопільської обласної федерації футболу Володимир Мариновський, голова Тернопільської районної федерації футболу Сергій Лісовий, голова Бережанської районної ради Василь Білик, голова Бережанської РДА Володимир Петровський, перший заступник Бережанського міського голови Петро Адамович.

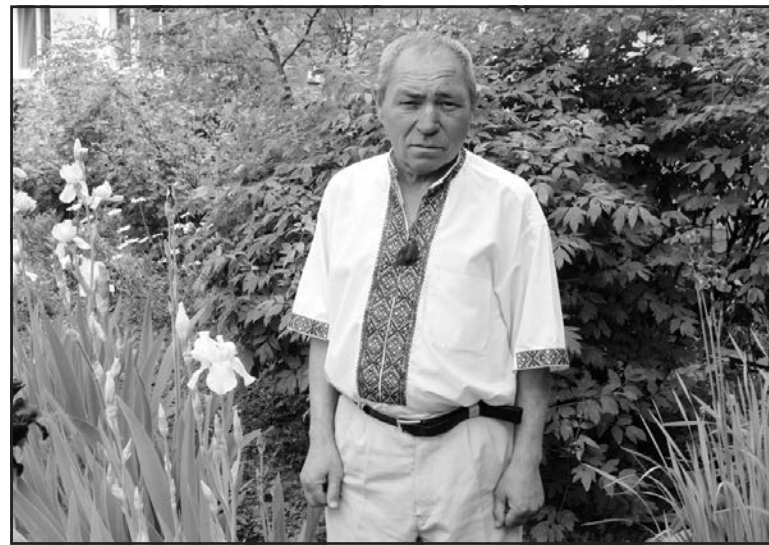
У рамках третього туру чемпіонату Тернопільщини з футболу в матчі між ФК “ДСО-Поділля” та ФК “Нива” (Бережани) зафіксовано нічию — 2:2. Команда “Агрон-ОТГ” у третьому турі на стадіоні села Великі Гаї здобула перемогу над чемпіоном Тернопільщини двох останніх років — теребовлянською “Нивою” з ра-

хунком 2:1. Вирішальний гол на останніх хвилинах зустрічі забив юний Ігор Гатала, який зі своїм старшим двоюрідним братом Юрієм Заставецьким нещодавно став чемпіоном України серед студентів у складі ФК “Тернопіль-Педуніверситет”.

Календар наступних матчів першого кола чемпіонату: “ДСО-Поділля” — “Нива” (Теребовля), “Агрон-ОТГ” — ФК “Козова” (5 червня), ФК “Збруч” — “ДСО-Поділля”, ФК “Чортків” — “Агрон-ОТГ” (12 червня); “ДСО-Поділля” — ФК “Козова”, “Агрон-ОТГ” — ТПФК “Нива” (19 червня); ФК “Чортків” — ФК “ДСО-Поділля”, “Агрон-ОТГ” — ФК “Копичинці” (26 червня); “ДСО-Поділля” — “Агрон-ОТГ” (3 липня). Початок матчів о 16.00 год., у резервні дні — в середу та четвер — о 17.00 год.

Учасники чемпіонату Тернопільської області з футболу — команда “ДСО-Поділля” — перед матчем із бережанською “Нивою” на футбольному полі у Великій Березовиці, 22 травня 2016 року.

У журналістиці Ярослав Бачинський 40 років.

Ярослав Бачинський: “Журналістика — це любов до людей”

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ. Фото автора.

27 травня 60-річчя відзначив журналіст, наш колега Ярослав Бачинський. Ярослав Мар’янович — вихідець із села Бедриківці Заліщицького району, наймолодший серед чотирьох дітей у сім’ї. Його мати Юстина Василівна була ланковою у колгоспі, тяжко працювала, не шкодуючи власного здоров’я. Батько Мар’ян Григорович працював іздовим, мав чотири класи польської освіти. Мати Ярослава важко хворіла, тому його одразу після народження забрали в дитячий будинок.

У 1963 році хлопець пішов навчатися до Тернопільської середньої школи-інтернату. Середню освіту здобув у Чортківській середній школі-інтернаті. Навчався на відмінно, брав активну участь у пошуковій роботі. Вже у шкільні роки дописував у Заліщицьку, Чортківську районні газети, “Ровесник”, “Вільне життя”, “Молодь України”. Захопився фотографуванням. Першим його фотоапаратом була “Смена”, потім ФЕД-3, ФЕД-5 та “Зеніт”. У дитинстві Ярослав любив читати. “Ставлення до людини і природи мені близька творчість Івана Тургенєва”, — каже пан Ярослав.

1974 року у Скалатському технічному училищі юнак здобув професію газоелектрозварника. Після цього його призвали до вій-

ська, служив у Свердловську на Уралі. Під час служби продовжував писати, побував у Казахстані, Білорусі, Молдові, Болгарії, Туреччині, Румунії, Польщі, Угорщині, країнах Прибалтики. Демобілізувався сержантом. У 1976 році став слухачем підготовчого відділення, а через рік — студентом першого курсу денної форми навчання факультету журналістики Львівського університету. Під час навчання у Львові Ярослав познайомився з дружиною Марією, математиком за фахом. Виховали дочку Ольгу і сина Михайла, мають онуків Настю і Валерію. 1982 року, після закінчення вишу, Ярослав Бачинський працював у Збаразькій і Тернопільській районних газетах, на Тернопільському районному та обласному радіо, у всеукраїнських газетах. Сьогодні мешкає в Підгородньому Тернопільського району, вирощує смачні фрукти у власному саду, поживні овочі на городі.

— Професію для мене обрала доля, — каже Ярослав Мар’янович. — Я виріс в інтернаті, а в цієї категорії людей загострене почуття соціальної справедливості. Це головна риса працівника масмедіа. Журналістика — це, перш за все, любов до людей, спосіб мого життя. Журналіст повинен мати чітку, безкомпромісну, незалежну позицію. Я люблю село, природу, людей. Доля зводила мене з цікавими, неординарними особистостями, які неодноразово ставали героями моїх журналістських матеріалів.

• Оголошення

Романівська сільська рада Тернопільського району повідомляє про намір встановлення нових (скорегованих) тарифів на послуги із вивезення твердих побутових відходів ПП «Катруб» (за 1 м куб.) з ПДВ: для населення та бюджетних організацій — 99,90 грн.; для інших споживачів — 101,53 грн. З детальною інформацією про структуру та обґрунтування причини коригування тарифів можна ознайомитися в мережі Інтернет за адресою: www.katrub.com.ua, на інформаційних стендах біля адміністративних будинків Романівської сільської ради, балансоутримувачів будинків.

Ступківська сільська рада Тернопільського району повідомляє про намір встановлення нових (скорегованих) тарифів на послуги із вивезення твердих побутових відходів ПП «Катруб» (за 1 м куб.) з ПДВ: для населення та бюджетних організацій — 99,90 грн.; для інших споживачів — 101,53 грн. З детальною інформацією про структуру та обґрунтування причини коригування тарифів можна ознайомитися в мережі Інтернет за адресою: www.katrub.com.ua, на інформаційних стендах біля адміністративних будинків Ступківської сільської ради, балансоутримувачів будинків.

Чернелево-Руська сільська рада Тернопільського району повідомляє про намір встановлення нових (скорегованих) тарифів на послуги із вивезення твердих побутових відходів ПП «Катруб» (за 1 м куб.) з ПДВ: для населення та бюджетних організацій — 99,90 грн.; для інших споживачів — 101,53 грн. З детальною інформацією про структуру та обґрунтування причини коригування тарифів можна ознайомитися в мережі Інтернет за адресою: www.katrub.com.ua, на інформаційних стендах біля адміністративних будинків Чернелево-Руської сільської ради, балансоутримувачів будинків.

Настасівська сільська рада оголошує конкурс на визначення виконавця послуг із вивезення твердих побутових відходів на території села Настасів Тернопільського району Тернопільської області. Документи приймаються протягом 30 днів з моменту опублікування за адресою: с. Настасів, вул. Центральна, 303. Тел.: 49-80-19, 49-80-85.
Настасівський сільський голова М. Я. ЗЛОНКЕВИЧ.

Ірина Крупа: “Боротьба з корупцією та проведення реформ — ці два напрямки необхідно реалізувати, щоб цілковито не втратити систему охорони здоров'я”

Ірина КРУПА, депутат Тернопільської районної ради.

Збереження життя та здоров'я — найвища соціальна цінність, гарантована Конституцією України. Однак тенденція погіршення стану медичної галузі створює дедалі більші проблеми для реалізації задекларованого права людини на отримання якісної медичної допомоги в нашій державі. Щоб обговорити проблеми у цій сфері та шляхи їх вирішення, в центральній офісі “Об'єднання “Самопоміч” у Києві зібралися депутати місцевих рад, громадські активісти, працівники закладів охорони здоров'я та експерти.

Організувала зустріч народний депутат України, заступник голови комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Ірина Сисоєнко, яка зазначила, що реформи у сфері охорони здоров'я в умовах децентралізації влади неминучі і мусять бути виваженими та дієвими. Державне фінансування медичних закладів недостатнє, в цьому році воно знизилось до критичного значення 2,5% ВВП — це найменша цифра за роки незалежності України. (6,5% ВВП країни — цей показник Всесвітня організація охорони здоров'я вважає межею, нижче якої система є нежиттєздатною) Тому Ірина Сисоєнко радить не розраховувати на збільшення державних субвенцій, а ефективно використовувати наявні кошти, провести аудит роботи комунальних підприємств та визначити ефективність та доцільність використання коштів на певні статті витратків. Пріоритетним напрямком вважає створення та розвиток амбулаторій сімейної медицини.

З розвитком первинної ланки надання медико-санітарних послуг, підвищення ролі сімейних лікарів з'явиться більше можливостей виявляти хвороби на ранній стадії, попереджувати важкі ускладнення і тим самим здешевити їхнє лікування. Стане можливим якісний моніторинг ситуації із найбільш поширеними хворобами в конкретному регіоні, що допоможе сформувати потребу в вузькопрофільних спеціалістах. Наприклад, якщо на Тернопільщині через дефіцит їоду люди мають проблеми із щитовидною залозою, то відповідно потрібно більше ендокринологів і т. д. Мешканці населених пунктів зможуть самі обирати сімейного лікаря (між ним та сім'єю укладатиметься угода, яка визначає права та обов'язки сторін). У цьому випадку реалізується принцип “гроші ходять за пацієнтом”. Це спонукатиме лікарів надавати якісні послуги та підвищувати кваліфікацію. Логічно — добрий лікар матиме більше пацієнтів, відповідно більше зароблятиме.

Ірина Сисоєнко наголосила на необхідності зберегти педіатричну службу. У свіч час у багатьох країнах Європи через скорочення педіатрів зросла кількість дитячих смертностей, адже дитячі хвороби мають свою специфіку та потребують особливого підходу. Важливо, що впровадження сімейної медицини передбачає можливість сконцентрувати належну увагу на заходах профілактики хвороб. Світовий досвід показує, що 60% роботи сімейного лікаря полягає саме в профілактиці. Важливим для вітчизняної медицини в цілому пані

Депутат Тернопільської районної ради від “Об'єднання “Самопоміч” Ірина Крупа.

Ірина вважає залучення приватного капіталу та застосування державно-приватного партнерства у сфері медичних послуг. Як приклад із міжнародного досвіду, такий підхід обумовив значний прогрес у розвитку медичної галузі Туреччини, яка зуміла не тільки значно покращити рівень надання допомоги своїм громадянам, а й активно розвинути медичний туризм.

Правові аспекти державно-приватного партнерства пояснив провідний спеціаліст одного із відділів міністерства економічного розвитку і торгівлі України Сергій Козін. Він зазначив, що в Україні існує багато позитивних прикладів внесків приватних інвесторів у розбудову та модернізацію системи охорони здоров'я, висловив готовність допомогти у створенні та узаконенні відповідних проектів.

Другим експертом, якого для співдоповіді запросила Ірина Сисоєнко, був Анатолій Голунов, кандидат медичних наук, доцент, представник відкритого міжнародного університету “Україна”. Науковець повідомив, що оптимальною для впровадження в Україні є модель інтегрованої медичної допомоги, яка розроблена Всесвітньою організацією охорони здоров'я. Вона дозволяє координувати зусилля всіх рівнів допомоги — первинного, вторинного та третинного. Такий спосіб організації надання медичної допомоги визначають як максимально орієнтований на потреби пацієнта, який має отримати медичну допомогу в потрібний час, у належному місці і в необхідному обсязі.

Підсумовуючи, Анатолій Голунов зазначив, що основними шляхами у подоланні кризи у сфері охорони здоров'я є публічне спрямування коштів з утримання інфраструктури на закупівлю безпосередньо необхідних громадянам медичних послуг, фінансова та юридична автономізація закладів охорони здоров'я, розвиток амбулаторій сімейної медицини, залучення приватного капіталу на правах державно-приватного партнерства, зміна мотивації й системи оплати праці фахівців охорони здоров'я тощо.

Запрошую усіх бажаючих обговорити питання реформ у сфері охорони здоров'я та інших питань, що відносяться до компетенції депутата Тернопільської районної ради, кожної останньої п'ятниці місяця із 16.00 до 18.00 в приміщенні бібліотеки-філії за адресою: селище Велика Березовиця, вул. Національного Відродження, 27, або на електронну пошту: iraku@ukr.net.

Володимир Сидяга: “Працюємо над генеральним планом”

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

Про життя громади села Смиківці Тернопільського району читачам “Подільського слова” розповідає Смиковецький сільський голова Володимир Сидяга.

— Володимире Степановичу, над вирішенням яких питань сьогодні працюєте?

— Виділили 500 тисяч гривень на ремонт вулиць Миру, Франка, Грушевського та облаштування автостоянки поблизу церкви. По можливості залучаємо спонсорську допомогу. Чистимо русло річки біля млина, де плануємо створити відпочинковий парк. Там уже є невеличкий дитячий майданчик, джерело. Встановимо лавочки, заведемо пісок у пісочницю. У перспективі — з'єднати кладкою два береги річки. До нас звернулися батьки з проханням облаштувати дитячий майданчик на вулиці Сагайдачного, де сьогодні живуть близько 20 дітей. Неодноразово виділяли кошти для покращення харчування вихованців Смиковецького дошкільного навчального закладу “Усмішка”. Плануємо придбати для дитсадка дитячу гірку. Є проблеми з водонапірною баштою на вулиці Леся Курбаса. Щоб вирішити це питання, оформляємо документацію для переведення башти на баланс Смиковецької сільської ради. Освітили практично всі вулиці. Додаткового освітлення потребує вулиця Грушевського. На сесії сільської ради прийняли рішення про виготовлення генерального плану села Смиківці, на що виділили близько 400 тисяч гривень. Площа нашого населеного пункту — 401 гектар території, Смиковецької сільської ради — 1279 гектарів.

— Володимире Степановичу, який сьогодні обсяг Смиковецького сільського бюджету?

— В межах 700 тисяч гривень. Акцизний податок надходить від 3 магазинів і 2 автозаправок. На території Смиковецької сільської ради розташовується комунальне підприємство “Фірма Тернопіль-авіаавтотранс”, однак через від-

Володимир Степанович Сидяга — Смиковецький сільський голова. Народився 24 липня 1966 року в селі Смиківці Тернопільського району на Тернопільщині. У 1981 році закінчив Смиковецьку восьмирічну школу, у 1983 році — Великобіроківську середню школу. Трудову діяльність розпочав на ВО “Ватра”. З 1984 до 1986 року проходив службу в ракетних військах у Приозерську Джезканганської області (Казахстан). У 1992 році був обраний депутатом Смиковецької сільської ради. З березня 1993 до квітня 1998 року перебував на посаді Смиковецького сільського голови. У 1999 році закінчив Заліщицький аграрний коледж Національного університету біоресурсів і природокористування. У 1999-2002 рр. працював головним агрономом ТОВ “Смиковецьке”.

сутність фінансування рахунки летовища заморожені, його керівництво не має можливості платити земельний податок. Перербачили соціальні виплати в розмірі по 500 гривень соціально незахищеним верствам населення, учасникам АТО, воїнам-афганцям, ліквідаторам наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, ювілярам-старожилам. Нещодавно компанія “МРІЯ Агрохолдинг”, яка орендує на території Смиковецької сільської ради паї, надала близько 20 тисяч гривень, за які придбали комп'ютер для дитячого садка і електроплиту для шко-

• Інвестиції

Об'єкти Тернопільського району фінансуватимуться з Державного фонду регіонального розвитку

Уряд затвердив перелік інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, які дозволять покращити соціально-економічну ситуацію на місцях. Усього Законом “Про Державний бюджет України на 2016 рік” передбачено Державний фонд регіонального розвитку в Україні в обсязі 3 мільярди гривень.

На засіданні уряду 11 травня цього року прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження переліку інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку у

2016 році”, до якого включено 219 проектів.

Законодавство про Фонд, зокрема Постанова КМУ №656, дає регіонам право самостійно, на основі конкурсу, визначати інвестиційні програми, що потребують невідкладного державного фінансування. Такі проекти (програми) проходять два конкурси. Відповідна область оголошує конкурс із відбору проектів, які можуть бути реалізовані коштом Державного фонду регіонального розвитку. Ці проекти проходять конкурсний відбір у Мінекономрозвитку.

Серед 44 поданих проектів від Тернопільського району відбір пройшли такі проекти з регіонального розвитку: реконструкція будівлі ко-

• Безпека

Обов'язок роботодавця і працівника

Станом на 26 травня 2016 року в м. Тернополі та Тернопільському районі стався 21 нещасний випадок (із них 9 нещасних випадків не пов'язано з виробництвом, 12 — пов'язані із виробництвом). Із смертельним наслідком — 5 випадків, з можливою інвалідністю — 4 випадки, інші 12 випадків — із тимчасовою втратою працездатності.

З початку року проводилась участь у семінарах, нарадах, круглих столах і конкурсах, виступи по

радіо. Страхові експерти з охорони праці надали підприємствам м. Тернополя та Тернопільського району 50 консультацій з питань охорони праці, було проведено два виступи на обласному радіо на тему: “Недопущення нещасних випадків під час весняно-польових робіт”.

Як виявлено страховими експертами Фонду, більшість нещасних випадків стаються внаслідок недотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці,

ли. Допомагають також місцеві підприємці.

— Які заходи заплановані для розвитку культурної і спортивної галузей села?

— У Смиківцях активно функціонують народний аматорський хор, 20-річчя якого ми відзначили торік восени, дитячий хорівий колектив, драматичний гурток. Незабаром смиковецькі театри поставлять на сцені виставу, присвячену актуальним темам сьогодення. Плануємо влітку провести масштабне дійство з нагоди 25-ої річниці Незалежності України, відновити вечори гумору. Нещодавно разом з учасниками дорослого і дитячого хорівих колективів відвідали Тернопільський драматичний театр, із вихованцями дитсадку побували в ляльковому театрі. Виділили 16 тисяч гривень на смиковецьку футбольну команду — для облаштування футбольного поля, придбання м'ячів, бутс, форми, сіток для воріт. Хочемо створити волейбольну команду.

— Яка Ваша позиція щодо об'єднання Смиківців з іншими територіальними громадами?

— Можемо об'єднатися з Байковецькою, Великогаївською об'єднаними територіальними громадами, Великими Бірками, якщо вони стануть центром громади. З Тернополем не маємо суміжних меж. Діє закон про добровільне об'єднання територіальних громад. Вважаю, що смиківчани самостійно на громадських слуханнях мають вирішувати, з ким об'єднуватися.

— Дякую за розмову, Володимире Степановичу!

Відділ економічного розвитку і торгівлі Тернопільської РДА.

лишньої котельні під народний дім на 100 місць у селі Ангелівка Тернопільського району (404,8137 тис. грн. із фонду регіонального розвитку, 44,9793 тис. грн. із районного бюджету); капітальний ремонт спортивного залу комунального закладу Ангелівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Тернопільської районної ради (398,418 тис. грн. із фонду регіонального розвитку, 44,269 тис. грн. із районного бюджету); реконструкція Почапинської ЗОШ І-ІІІ ступенів (5 млн. 398,7094 тис. грн. із фонду регіонального розвитку, 599,8566 тис. грн. із районного бюджету).

Відділ економічного розвитку і торгівлі Тернопільської РДА.

тобто, через організаційні причини, для усунення яких не потрібні великі матеріальні затрати з боку роботодавця. Тому можна сказати, що основною запорокою збереження здоров'я та життя працівників є виконання обов'язків посадовими особами, а також виконання вимог інструкцій з охорони праці самими працівниками, незалежно від виду чи категорії робіт, а з боку роботодавців — щоб на робочих місцях створювались необхідні умови праці.

Володимир ГАРИН, страховий експерт з охорони праці ВД ФССНВВ ПП у місті Тернополі.

Об'єднана Громада

Видання Байковецької об'єднаної
територіальної громади

№19

БАЙКІВЦІ • ГАЇ ГРЕЧИНСЬКІ • ДУБІВЦІ • КУРНИКИ • ЛОЗОВА • СТЕГНИКІВЦІ • ШЛЯХТИНЦІ

Красиви села Дубівці.
Фото Андрія ОМЕЛЬНИЦЬКОГО.

• Анонс

5 червня цього року в будинку культури села Байківці о 15:30 год. відбудеться концерт з нагоди Міжнародного дня захисту дітей за участю Великобківської музичної школи. Запрошуємо всіх.
Вхід вільний.

• Вітаємо!

Щиросердечно вітаємо з днем народження члена виконавчого комітету Байковецької сільської ради, виконуючого обов'язки старости сіл Лозова і Курники **Володимира Миколайовича ГУЛЯ**.

Нехай щасливо стеляться дороги,
Життя, неначе щедрий сад, цвіте,
Хай обминають прикросі й тривоги,
А в долю світить сонце золоте.
Нехай здоров'я завжди добрим буде,
Хай у роботі ладиться усе,
За справи добрі хай шанують люди,
В сім'ю хай доля затишок несе.

3 повагою — колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Щиро вітаємо з днем народження головного спеціаліста відділу ведення Державного реєстру виборців та військово-облікового столу **Зоряну Ігорівну КОЗОДАЄВУ**.

Щоб спокій і мир панували в родині,
Щоб щастя всміхалося при кожній годині,
Нехай обминають Вас болі й тривоги,
Хай стелиться довга життєва дорога.

3 повагою — колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Щиро вітаємо з 50-річчям жителя села Байківці **Олега Ярославовича ЛУЦІВА**.

Нехай здоров'я завжди добрим буде,
Щоб у роботі ладилось усе,
За справи добрі хай шанують люди,
У дім хай доля затишок несе.

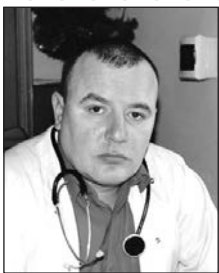

Колектив Байковецького ДНЗ "Метелик" щиро вітає з днем народження вихователя **Ольгу Романівну БАШНЯК**.

Хай щастя вікує у Вашому домі
І радість хай буде з Вами завжди,
Здоров'я міцного і щедрої долі
Хай Бог посилає на довгі роки.

Вітаємо з днем народження головного лікаря комунального закладу Байковецької сільської ради "Амбулаторія загальної практики сімейної медицини" **Володимира Івановича МАЩАКА**.

Хай щастя завжди Вас знаходить,
Здоров'я і радість у хату приходять,
Хай сонце Вам щиро сміється,
Хай все у житті вдається.

3 повагою — колектив Байковецької сільської ради, депутатський корпус, виконком.

Вітаємо з днем народження сторожа КП Байковецької сільської ради "Амбулаторія загальної практики сімейної медицини" **Стефана Володимировича П'ЄХА**, прибиральника службових приміщень клубу с. Стегниківці **Ігоря Миколайовича КАРМАНА**.

Прийміть у цей день вітання найкращі,
Бажаємо миру, здоров'я і щастя,
Щоб лихо й хвороби Вас обминали,
Зозуля сто років життя накувала.

3 повагою — колектив Байковецької сільської ради, депутатський корпус, виконком.

Вітаємо з 7-річчям жителя с. Байківці **Дениса Вікторовича СИЧА**.

Хай веселочка барвіста
І зірочка промениста
В семиріччя, в таке свято
Несуть щастячка багато.

3 любов'ю — батьки, хресні, бабусі, дідусь, рідні.

• Актуальне інтерв'ю

Микола Дума: “Результат не забариться, якщо на нього орієнтуватися”

Перший заступник Байковецького сільського голови
Микола Дума в робочому кабінеті.

Про робочі будні, проблемні моменти, досягнення Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади наша розмова з першим заступником Байковецького сільського голови Миколою Думою.

— Миколо Андрійовичу, розкажіть, будь ласка, що вплинуло на вибір громади с. Дубівці, де Ви тривалий час були сільським головою, об'єднатися з Байківцями?

— Розглянувши на той час перспективи розвитку села, спостерігаючи за змінами в українському законодавстві, у сільських радах, почали аналізувати складання перспективного плану щодо децентралізації. У суспільстві були різні погляди на нову модель місцевого самоврядування, але завжди, коли бачу протистояння інтересів, намагаюся глибоко вивчати тему, шукаю приховану істину. Тому неодноразово зустрічався з Байковецьким сільським головою Анатолієм Куликом з його ініціативи, обговорював численні деталі з громадою Дубівців. У результаті було зроблено вибір на користь об'єднання. Після цього почав розмову з Лозівським сільським головою (нині в. о. старости сіл Лозова і Курники – ред.) Володимиром Гулем, Стегниківським сільським головою (нині в. о. старости с. Стегниківці) Олегом Олійником, Шляхтинським сільським головою (нині в. о. старости сіл Шляхтинці та Гаї Гречинські) Дмитром Федорчуком про проведення громадських слухань, адже ці села відділяли Дубівці від Байковецького. Я розумів: чим більше говорити з людьми, пояснювати деталі, вони підтримають ідею об'єднання. Власної вигоди в цьому ніколи не шукав, бачив перспективу і великий потенціал для розвитку наших сіл, зокрема Дубівців, в об'єднанні з Байківцями.

Вважаю, ми зробили правильний вибір. Богу дякувати, об'єдналося сім сіл. Тепер мусимо і далі працювати над розширенням. Нещодавно в Байковецькій сільській раді з робочим візитом побував заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації Олег Валов, який курсує процесом децентралізації в Тернопільській області. Фахівці вже працюють над новим перспективним планом області, Байковецькій сільській раді об'єднаної територіальної громади запропоновано бути пілотним проектом, аби показати позитивний досвід іншим об'єднаним громадам Тернопільщини й Україні загалом.

— Спостерігаючи за розвитком подій у Байковецькій об'єднаній територіальній громаді тривалий час, бачу, що села, які сюди входять, набирають нових темпів розвитку.

— Наведу конкретний приклад: у 2015 році бюджет Дубовецької сільської ради становив 524 тис. грн. на рік. Після вступу в Байковецьку об'єднану територіальну громаду лише в селі Дубівці за п'ять місяців цього року вже використано близько 600 тис. грн. Загалом, за 5 місяців ц. р. використано орієнтовно 4,5 млн. грн.

на проекти в селах Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади. “З грубого” це – нові дитячі майданчики, автобусні зупинки, дороги, вуличне освітлення у Стегниківцях, Курниках, Лозовій, відкрито дитячий садок у с. Дубівці.

Повертаючись з роботи, об'їжджаю села громади, вивчаю проблемні моменти. Приємно бачити результати проведеної роботи. Раніше не було таких відчуттів, бо ми, сільські голови, були в ролі “прохачів із простягнутою рукою”. Тепер орієнтири дещо змінилися, відчуваю, що можу впливати на ситуацію, насамперед, допомагати людям у селі. Є делеговані урядом повноваження і вперше – інструменти для їх виконання. Результат не забариться, якщо на нього орієнтуватися.

— Жителі Байковецької об'єднаної територіальної громади, безперечно, люди економічно активні, які в усі часи звикли давати собі раду. Але і вони потребують допомоги влади. Це, передусім, хвилює тих, хто хоче започаткувати власну справу. То як нині почуватися малий і середній бізнес у Вашій громаді?

— Наш принцип – не заважати бізнесу. Головне, щоб підприємці справно сплачували податки, які надходять у бюджет Байковецької сільської ради. За ці кошти реалізуємо проекти, що полегшують життя всієї громади загалом.

— Що запланували втілити з часу обрання Вас першим заступником Байковецького сільського голови?

— У мене багато планів, але ще коли працював Дубовецьким сільським головою, мріяв про добру дорогу в село – моя головна мета капітально відремонтувати головну та бічні дороги наших сіл, щоб молодь наша залишалась жити в селі. Працюю над цим і тепер, переконаний, з допомогою Байковецького сільського голови цього року справу буде зроблено. Окрім цього, прагну зробити з наших сіл так звані “куточки для життя”. Байковецька громада складається із сіл поблизу обласного центру, тут зручно і вигідно жити. “Куточки для життя” уявляю масивами з відпочинковими зонами та житловою забудовою. Зараз розробляємо проект відпочинкової зони в

селі Шляхтинці, аналогічний буде і в Дубівцях. До речі, в селах у 20-кілометровому радіусі від Тернополя вільних земельних ділянок під забудову практично немає, крім с. Дубівці, тож маємо чималий резерв, великий ресурс для інвесторів.

— Що можете назвати проблемою об'єднаної громади?

— Кажуть, найгірше життя – у час реформ. Але, з іншого боку, це сприятливий час для якісних змін, здобуття важливого досвіду. З хорошею, професійною командою, мудрим керівником, як Байковецький сільський голова Анатолій Кулик, сміливо долаємо перешкоди. Таке враження, що ми знайомі з теперішнім колективом давно, а не півроку, з півслова розуміємо один одного.

Проблемою вважаю чиновницькі амбіції людей, які звикли працювати за старим зразком і не виявляють бажання змінюватися.

— Як близькі поставилися до Вашого нового місця роботи і посади?

— З розумінням і підтримкою. Знайомі спочатку запитували, мовляв, навіщо це мені, адже мав роботу на місці, був господарем у своєму селі. Натомість у мене риторичне питання: як щось можна було змінити за тих “законсервованих” обставин?

— Знаю, цьогоріч Ваша старша донька закінчила одинадцятий клас. Будете впливати на її вибір щодо вищої освіти?

— Спочатку дуже зрадів, коли Катерина сказала, що визначилася з майбутньою професією акушера. Але нещодавно передумала, хоче вивчати право. Я не переконувати дочку змінювати вибір і поважаю його. Переконалий, завдання батька – підтримувати дітей.

— Миколо Андрійовичу, за такого великого спектру професійних обов'язків вдається знаходити час на сім'ю, відпочинок?

— Намагаюся встигати, хоча виходить це далеко не завжди. Не скажу, що проводжу з сім'єю вдосталь часу, бо вони заслуговують на більше.

— Дякую за розмову, Миколо Андрійовичу!

Розмовляла Ірина ЮРКО.

Шлях здолає той, хто йде

Фініш навчального року в школах Байковецької об'єднаної територіальної громади

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Соломія ТКАЧУК.

Наприкінці травня, коли земля наливається пахощами трав і легким ароматом квітів, учителі підбивають підсумки навчального року, школярі готуються до літніх канікул. 27 травня останній у цьому навчальному році шкільний дзвінок пролунав для 367 учнів Байковецької об'єднаної територіальної громади. Для випускників це останній щабель перед дорослим життям, коли позаду залишається безтурботне дитинство і самотійно доводиться приймати важливі рішення.

Байківці

Востаннє шкільний поріг переступили дев'ятикласники Байковецької загальноосвітньої школи I-II ступенів Віталій Башняк, Василь Бербеничук, Євген Гончарик, Христина Пахолік і Максим Ярема. З побажаннями вдалої життєвої стежини до них звернулися перша вчителька Галина Романівна Похилюк, класний керівник Галина Мар'янівна Сьомар, директор Байковецької ЗОШ I-II ступенів Ольга Пулька, мама випускниці Христини Пахолік — Наталія Миколаївна — і бабуся Ольга Петрівна. Парох села Байківці отець Віталій Дзюба благословив випускників.

Генеральний директор ТОВ “Вікторія” Степан Маціборка подарував кабінету української мови і літератури школи новенький плазмовий телевізор. Байковецька сільська рада виділила 13 тисяч гривень для відзначення обдарованих учнів у кожній школі об'єднаної територіальної громади. Секретар виконавчого комітету Байковецької сільської ради Галина Гелей вручила по тисячі гривень учениці 8 класу Байковецької школи Тетяні Босюк за I місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з біології та II місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з української мови, учневі 8 класу Володимирі Башняку за III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання (технічної праці), учениці 6 класу Олені Гелей за I місце в II етапі VI міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка та II місце в XVI міжнародному конкурсі з української мови і літератури імені Петра Яцика, п'ятикласнику Володимирі Гуменному та дев'ятикласнику Віталію Башняку за перемогу в конкурсі читців поезії “Шевченковими шляхами”.

Похвальні листи отримали 9 учнів. У цьому навчальному році Байковецька школа завдяки старанням і наполегливій праці вчителя фізичної культури Руслана Касарди виборолла призові місця в усіх видах спорту XX спортивних ігор серед школярів Тернопільського району. Заступник директора Байковецької школи з навчально-виховної роботи Наталія Гуцак отримала сертифікат за участь у роботі вебінару “Нові технології: веб-квест у навчально-виховному процесі” та роботи методичного веб-квесту “Освітні технології XXI століття”.

Останній дзвінок пролунав у виконанні першокласниці Іванни Бербеничук і дев'ятикласника Віталія Башняка. На знак прощання з дитинством випускники випустили в небо голубів і повітряні кульки, велично закружляли з батьками і педагогами у вальсі. Організувала свято Останнього дзвоника педагог-організатор Байковецької школи Ольга Перката.

Дубівці

У доросле життя вирушили випускники Дубівецької ЗОШ I-II ступенів Лілія Волошин, Анастасія Гуцайлюк, Діана Гнатів, Іри-

на Каплун, Денис Куць, Віталій Оскобойний і Христина Юрків, які вийшли на шкільне подвір'я разом із класним керівником Зіновією Андріївною Бай.

Після спільного виконання Державного Гімну України настоятель храму Архистратига Михаїла отець Андрій поблагословив учасників святкового дійства. Директор Дубівецької школи Ольга Яцюк підвела підсумок роботи за навчальний рік, вручила похвальні листи учням за відмінні успіхи у навчанні. Грамотами відділу освіти Тернопільської райдержадміністрації нагороджено переможців предметних районних олімпіад та конкурсів читців поезії. Дубівецька школа славиться юними спортсменами. Команда дівчат здобула перше місце у змаганнях із баскетболу, команда хлопців виграла першість із баскетболу та міні-футболу. За спортивні здобутки учні отрима-

ли грамоти відділу освіти та сектору молоді і спорту Тернопільської РДА.

Начальник відділу культури, туризму, молоді та спорту Байковецької сільської ради Роман Сушко привітав випускників, учителів, школярів із закінченням навчального року, побажав міцного здоров'я, успіхів, особистих перемог, реалізації задумів і творчих планів. Згідно з розпорядженням Байковецького сільського голови від 20 травня 2016 року, грошовими преміями відзначено обдаровану шкільну молодь — кожному по тисячі гривень — дев'ятикласників Анастасію Гуцайлюк за I місце в олімпіаді з біології та III місце в олімпіаді з фізики, Віталія Оскобойного за III місце в олімпіаді з інформаційних технологій, ученицю 8 класу Анастасію Флисюк за II місце в олімпіаді з фізики.

Теплими словами привітали випускників вихованці Дубівець-

Випускники Байковецької ЗОШ I-II ступенів із директором школи Ольгою Пулькою і педагогами.

Під час виконання Державного Гімну України — випускники Дубівецької школи з класним керівником Зіновією Бай.

Одинадятикласники Лозівської школи з директором НВК “Лозівська ЗОШ I-III ст-ДНЗ” Ганною Чаповською (зліва), першою вчителькою Ольгою Гоцько і класним керівником Галиною Логін.

Байковецький сільський голова об'єднаної територіальної громади Анатолій Кулик привітав випускників НВК “Лозівська ЗОШ I-III ст-ДНЗ” із закінченням школи.

лого вибору професії. Директор Дубівецької школи Ольга Яцюк висловила щире вдячність за постійну спонсорську допомогу школі і передала подяки директору ТОВ “Агрокомплекс” Григорію Пінязю та Байковецькому сільському голові об'єднаної територіальної громади Анатолію Кулику, за сприяння якого у школі замінено вікна і двері.

Лозова

У НВК “Лозівська ЗОШ I-III ступенів-ДНЗ” останній дзвінок покликав у доросле життя Олександра Скрипника, Тараса Бая, Віктора Демуша, Андрія Гуцала, Степана Янкевича та Анастасію Копінську. Урочисту атмосферу свята Останнього дзвоника створили хореографічні та вокальні виступи школярів. Першокласники привітали випускників віршиками.

Директор Лозівської школи Ганна Чаповська привітала учнів із закінченням навчального року, вручила відмінникам похвальні листи, грамоти переможцям олімпіад та учасникам гуртків. Із вітальним словом до шкільної громади звернулися головний спеціаліст відділу освіти Тернопільської районної державної адміністрації Юлія Гнатюк, Байковецький сільський голова об'єднаної територіальної громади Анатолій Кулик, в. о. старости сіл Лозова і Курники Володимир Гуль, які побажали випускникам реалізувати себе, сягнути омріяних вершин, закликали наполегливо готуватися до дорослого життя, бути завжди наполегливими, адже лише наполегливі досягають мети.

За відмінні успіхи в навчанні грошову винагороду від директора СТОВ “Дружба” Наталії Янкевич отримала учениця 9 класу Юлія Клімів. Байковецький сільський голова Анатолій Кулик пообіцяв допомогти Лозівській школі, яка в перспективі може стати опорною, в наведенні благоустрою, зокрема в облаштуванні шкільного двору бруківкою.

Продовження — в наступному номері “Об'єднаної громади”.

кого дошкільного навчального закладу “Пізнайко”. Учні першого класу вручили 9-класникам символічні дзвоники і побажали щасливої дороги в доросле життя. До випускників звернулася перша вчителька Лариса Степанівна Личкевич, побажала впевнено йти до своєї мети, творити добро, не очікуючи вдячності і нагород. Від імені батьків Галина Флисюк побажала випускникам щасливої долі, успішної здачі екзаменів і вда-

Чемпіонат: боротьба за медалі

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

Минулими вихідними відбулися матчі четвертого туру чемпіонату Тернопільського району з футболу. Щонеділі вболівальники можуть підтримувати улюблені команди. Байковецьку об'єднану територіальну громаду у вищій лізі представляють колективи зі Шляхтинців і Дубівців, у першій лізі — Байківців, у другій — Стегниківців і Лозови. Байковецькі футболісти поступилися на виїзді спортсменам з Івачева з рахунком 6:2, лозівчани прогнали у виїзному матчі Гаям Шевченківським 2:1, з аналогічним рахунком Шляхтинці поступилися в Білій. Таким чином, після 4 стартових ігор Лозова займає другу сходинку з 7 очками, Байківці десяті з 3 балами, Шляхтинці восьмі з 4 заліковими пунктами. Лише Стегниківцями і Дубівцями, які грали вдома, в четвертому турі вдалося записати собі до активу по три очки.

До дубівецької команди в гості завітали футболісти з Озерної Зборівського району, які в цьому сезоні не набрали ще жодного балу і знаходяться на дні турнірної таблиці. Варто зазначити, що футбольне поле в Дубівцях знаходиться в місцевості, яка нагадує “маленькі Карпати”. На північному заході зеленіють три високі пагорби, які місцеві мешканці називають Воронячою, Монастирською горами і Камениськом, де тернопільські вчені відшукали стародавнє капище. Біля підніжжя пагорбів б'ють карстові джерела. Саме тому дубівецька футбольна команда отримала назву “Говерла”.

На початку 70-их років минулого століття біля її витоків стояли Зіновій і Ярослав Могильські, Мирослав Дольний, Іван Лучкевич, Богдан Флисник, Андрій Білоус. У 90-ті роки в “Говерлі” активно грали брати Богдан, Ярослав, Олег та Володимир Ільківи. Дубівці — найбільш титулована команда Тернопільського району, яка за роки незалежності України неодноразово ставала чемпіоном і жодного разу не залишалася за бортом вищої ліги. Торік дубівчани здобули “бронзові” нагороди чемпіонату. Сьогодні у складі “Говерли” виступають голкіпер Андрій Володимирович Лучкевич і Віталій Козаброда, польові гравці Богдан Сенник, Володимир Дольний, Сергій Олексів (капітан), Валентин Білик, Денис Куць, Віталій Оскобойний, Ігор Галапуп, Юрій Процик, Андрій Богданович Лучкевич, Андрій Богач, Роман Стасюк, Арсен Слотюк, Андрій Скакун, Тарас Пліс, Сергій Шум, Ігор Сливка, Назар Флисник, Віталій Іваніна, Артем Вітович, Василь Дзюба, Володимир Грабчак ті Ігор Гапанович. У середньому за матч гравці отримують по 200 гривень. Команду активно підтримує директор ТОВ “Агрокомплекс” Григорій Пінязь. На початку сезону Байковецька сільська рада об'єднаної територіальної громади придбала для футболістів м'ячі і сітки для воріт.

На правах господарів дубівчани активніше розпочали поєдинок, повністю перехопивши ініціативу. Вже на стартових хвилинах Дубівці подали два кутові поспіль, однак м'яч уперто не хотів залітати у ворота. Загалом у першому таймі господарі виконали 6 ударів від кутового прапорця проти одного в гостей, та жоден із них не завершився результативно. Гра тривала спокійно, на зустрічних курсах. За зрив перспективної атаки жовту картку від арбітра Володимира Федунця отримав гравець Дубівців Артем Вітович. Згодом Арсен Слотюк вийшов один на один із голкіпером, але не зміг перехитрити стража воріт суперника. Пізніше за Озерну зіграла попередка. Наприкінці першої сорокап'ятихвилинки господарі таки відкрили рахунок — Василь Дзюба після кидання аути партнером по команді головою переправив круглого в сітку воріт.

У перерві факівці соціальної ро-

Команда села Стегниківці з майбутнім спортсменом — 8-місячним Давидом Зозулею.

боти Байковецької сільської ради Галина Дума та Оксана Могильська разом із дубівецькими школярами з метою пропаганди здорового способу життя провели акцію “Обміняй цигарку на цукерку”, пропонуючи взамін на “тютюнове зло” “солодку радість”. Наступну половину зустрічі знову активніше розпочали Дубівці, які не думали зупинятися на досягнутому. В Озерній не клеїлася конструктивна гра, однак моменти, щоб забити, вони мали. Спочатку гості зі Зборівщини невдало виконали перспективний штрафний, потім не змогли добити м'яч у порожні ворота після помилки воротаря. Далі спрацювало правило: “Не забиваєш ти — забивають тобі”. Арсен Слотюк змістився по флангу, вистрелив по воротах, проте голкіпер парирував удар. Шкіряного у рамку переправив Віталій Оскобойний. У підсумку 2:0 — Дубівці з 8 очками в активі посідають четверту сходинку в турнірній таблиці і

Дубівецькі футболісти атакують ворота команди Озерної Зборівського району.

У перерві матчу Дубівці — Озерна факівці соціальної роботи Байковецької сільської ради Галина Дума (крайня зліва) та Оксана Могильська (справа) разом із дубівецькими школярами провели акцію “Обміняй цигарку на цукерку”.

ФК “Говерла” (Дубівці) з ветеранами дубівецького футболу Богданом Ільківим і Зіновієм Могильським (крайні справа).

готуються до наступного матчу, який пройде 12 червня в Плотичі. “Прагнемо перемагати в кожній грі, — зазначає голкіпер “Говерли” Андрій Лучкевич, який вивів команду на поле з капітанською пов'язкою. — Дубівецька футбольна команда має багаті традиції. Сподіваємось, стабільне фінансування і відсутність травм допоможуть нам досягти найвищих вершин”.

Щедрішою на голи виявився поєдинок у Стегниківцях, де місцеві футболісти приймали дебютанта чемпіонату — колектив із Драганівки. Честь Стегниківців захищають воротарі Руслан Кузь, Михайло Рудий, захисники Ігор Миц, Василь Маличок, Тарас Зозуля, Анатолій та Олег Ремінники, Андрій Вакула, Тарас Бутрин, півзахисники Дмитро Годунов, Роман Зварун, Роман Корчовський, Ярослав Скиблюк (капітан), Максим Малявський, Мар'ян Кіпібіда, Олег Гамівка, Андрій Дума, Юрій Чикало, Олександр Гончарук, нападники Назар Короліук, Іван Сташишин і Сергій Гуменюк.

На стартових хвилинах матчу гості забили швидкий гол. Результативним ударом відзначився Тарас Ташматов. Емоції закипали. Вболівальники обох команд завзято підтримували своїх улюбленців. Голкіпер Драганівки не за правилами зіграв проти футболіста Стегниківців, за що арбітр призначив пенальті у ворота гостей. Однак Дмитро Годунов не зміг реалізувати одинадцятиметровий, влучивши в стійку воріт. За декілька хвилин Іван Сташишин зрівняв рахунок. Згодом Роман Зварун вивів Стегниківців вперед, проте наприкінці першого тайму Тарас Ташматов, оформивши дубль, відновив паритет у рахунку.

У другій 45-хвилинці Роман Корчовський прямим ударом зі штрафного забив третій гол Стегниківців. Драганівка могла зрівняти, однак стійка знову завадила реалізувати пенальті, щоправда, цього разу іншій команді. Футболісти часто порушували правила гри, за що отримали від арбітра чотири жовті картки, дві з яких перетворилися на червону для гравця команди гостей Назара Слободяна. Важка домашня перемога з рахунком 3:2 виводить Стегниківців з 7 очками на третю сходинку в турнірній таблиці. “У цьому сезоні перед нами стоїть завдання підвищитися в класі, щоб наступного року грати в першій лізі, — зазначає капітан стегниківської команди Ярослав Скиблюк. — Широ вдячні Байковецькій сільській раді, яка допомогла нам придбати футбольну форму і м'ячі”.

Календар наступних матчів першого кола чемпіонату Тернопільського району з футболу 2016 року для команд Байковецької об'єднаної територіальної громади:

12 червня

Шляхтинці — Великий Глибочок

Плотича — Дубівці

Байківці — Пронятин

Лозова — Домаморич

Довжанка — Стегниківці

19 червня

Прошова — Шляхтинці

Дубівці — Великі Бірки

Кутківці — Байківці

Петриків — Лозова

Стегниківці — Чистилів

26 червня

Товстолуг — Дубівці

Шляхтинці — Дичків

Байківці — Велика Лука

Драганівка — Лозова

Гаї Шевченківські — Стегниківці

3 липня

Дубівці — Грабовець

Острів — Шляхтинці

Романівка — Байківці

10 липня

Товстолуг — Шляхтинці

Великий Глибочок — Дубівці

Великі Гаї — Байківці

17 липня

Шляхтинці — Грабовець

Дубівці — Прошова

Байківці — Забойки

24 липня

Шляхтинці — Озерна

Дубівці — Біла

Малий Ходачків — Байківці

Дитячий вокальний ансамбль “Божий дар” БК с. Лозова з художнім керівником Інною Дозорцевою і завідуючою Лозівським будинком культури Ніною Івахів.

“Для любих матусь”

Соломія ДМИТРІЄВСЬКА.
Фото автора.

Весна і мати. Ніжність та краса в цих двох словах, бо сонечко, що світить, повітря запашне, квіти весняні — усе даруємо мамі. В цей теплий весняний місяць святкуємо День матері. З цієї нагоди в будинку культури села Лозова відбувся концерт “Для любих матусь”.

“Кажуть, що на світі сонце — найясніше, ти всміхнешся, мамо, і стає тепліше. Я до неї серцем любо пригорнуся, нехай сяє сонце, як моя матуся”, — такими словами розпочала концертну програму ведуча заходу Леся Кецман. Дійство розпочала Уляна Ковалик пісню “Мамо”, у її виконанні звучала музична композиція “Це потрібно мені для життя”. Відтак усіх глядачів тишив дитячий вокальний ансамбль “Божий дар” БК с. Лозова (художній керівник — Інна

Дозорцева) задушевним виконанням українських пісень “Мій лемківський краю”, “Моя Батьківщина”, “Україна — це ти”. З найщирішими вітаннями для любих матусь виступали наймолодші учасники свята, вихованці Лозівського дитячого садочка “Зернятко”. Завдяки пісням і віршам, які чуттєво звучали з уст дітей, глядацька зала поринула в атмосферу добра, радості, любові. Задоволення глядачі отримали від виступу сімейних колективів: Борис Гриньків із донькою Тетяною виконав пісню “Батькам”, Мар’яна і Аліна Кубраки разом зі своєю мамою співали “Вишитий рушник”. Приємне хвилювання, яке зачепило кожного до глибини душі, створив Олесик Лазута композицією “Ніч яка, місячна”, соло гітари учня Лозівської школи Романа Середюка. Теплу любов бабусям подарувала Катерина Логін пісню “Заспівай мені, бабусю”.

У виконанні Тетяни Гриньків прозвучала пісня “Мамо”. “Таточ-

ку, татусю” заспівали Ілона Мельничук і Софія Лясота. Тетяна Хомко виконала пісню “Сорочка мамина”, дует у складі Тетяни Заєць та Аліни Кубрак — “Бабусину вишиванку”. На завершення концертної програми у виконанні вокального дитячого колективу “Божий дар” пролунала пісня “Будьте здорові”. Глядачі стоячи засипали аматорів сцени оплесками.

Цього святкового вечора звучали слова подяки організаторам цього задушевного свята, зокрема, художньому керівнику Інні Михайлівні Дозорцевій, вихователям дитячого садочка Галині Богданівні Скрипник і Оксані Олексіївні Ковалик, які підготували з дітками виступ, усім артистам і особливо директору будинку культури села Лозова Ніні Іванівні Івахів, яка вже вкотре організувала святковий виступ. Наступний захід, який буде присвячений річниці депортації лемків з етнічних земель, відбудеться 12 червня в будинку культури села Лозова.

• Контрольна для дорослих

Байковецькі школярі виготовили писанкове дерево.

Писанкове дерево

Ольга ПЕРКАТА,
педагог-організатор
Байковецької ЗОШ І-ІІ ст.

Із давніх-давен яйце було символом Сонця-Весни, а писанка — частинкою сили, яка символізує народження життя, його безперервність та оновлення. Це — своєрідний оберіг від нечисті, хвороб, стихій та нещастя.

Саме тому традиційно перед Великоднем у Байковецькій ЗОШ І-ІІ ст. школярів навчали мистецтву писанкарства. 15 квітня розпочалася акція з розпису яєць. Кожен учасник заздалегідь готу-

вався до цієї важливої справи, адже створювати писанку потрібно лише з хорошими думками та позитивним настроєм. Хоча процес розпису непростий, та кожен школяр, поринувши у вир фантазії, доклав максимум зусиль.

Незвичайні, яскраві, чарівні, барвисті... Важко сповна описати красу, яку випромінюють величезні писанки. Маленьке диво відбувалося кожного разу, коли останні краплини фарби завершували копітку роботу майстра. Напередодні світлого свята Воскресіння на подвір’ї Байковецької школи засяяло дерево, прикрашене писанками.

Центр соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді Байковецької сільської ради повідомляє, що благодійні та громадські організації України проводять відпочинок дітей з сімей учасників АТО за кордоном. За детальнішою інформацією звертатися за тел.: 29-64-12 (Оксана Ігорівна Яріш).

Байковецька сільська рада проводить громадські обговорення містобудівних документів “Детальний план території ділянки житлової забудови в с. Байківці Тернопільського району Тернопільської області” (земельні ділянки Дідушок І. О.) та “Детальний план території щодо зміни цільового призначення земельної ділянки з ведення особистого селянського господарства на землі будівництва житлового будинку, господарських будівель та споруд у селі Шляхтинці Тернопільського району Тернопільської області” (земельна ділянка Нагурного Б. Б.).

Громадські слухання відбудуться 5 липня 2016 року о 15 год. у приміщенні Байковецької сільської ради за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н., с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43.

Байковецький сільський голова А. Р. КУЛИК.

Як виховати дитину-лідера?

1 червня — Міжнародний день захисту дітей. Іноді ми із захопленням спостерігаємо за дитиною, яка легко і невимушено поводить себе в дорослому товаристві, зі спокійним виразом обличчя виголошує чудовий тост за святковим столом або впевнено, без образ реагує на недоречні зауваження старшого за себе. Чи задумуємось ми над тим, що такі діти є результатом правильної, кропіткої праці вихователів? Від того, як ми виховаємо дітей, залежить майбутнє України. Важливо чітко дотримуватися стратегії виховання переможців, справжніх господарів свого життя. Без сумніву, успішна стратегія виховання дитини-лідера, яка зможе адекватно реагувати на життєві виклики, складається з ряду рішень, які приймає дорослий у своїй повсякденній співдії з дитиною.

1. Знайдіть у дитині що-небудь, що гідне похвали. На запитання: “Що найбільше сприяло початку вашої спортивної кар’єри?” більшість спортсменів світового класу відповіли: “Підтримка батьків”. У дитини, впевненої в собі, все виходить. Самоповага надихає дитину на успіх. Чим раніше ви допоможете їй знайти це почуття, тим краще. Важливо під час навчання

чи змагання серед дітей звертати увагу на позитивні прояви вашого вихованця і ні в якому разі не дорікати за помилки. Наприклад, юному шахісту можна сказати після поразки: “Ти добре розіграв дебют, намагався перемогти, але при переході в ендшпіль допустив помилку, яку ми з тобою уважно проаналізуємо”. Загалом, ти дуже старався, і якщо будеш продовжувати в тому ж дусі, обов’язково досягнеш успіху”.

2. Не критикуйте, а навчайте. Давайце зрозуміти дитині, чого ви від неї хочете, а не тільки те, чого ви не хочете. У складній ситуації краще запам’ятовуєш те, що чуєш останнім. Саме останнє напуття має бути позитивним.

3. Оцінюйте сильні сторони дитини. Оцінюючи, важливо правильно визначити, чим любить займатися дитина, прислухатися до її власної думки і самооцінки. Запитуйте: “Чим тобі подобається займатися? Що ти робиш із задоволенням? Що у тебе добре виходить?”.

4. Розвивайте в дітях упевне-

ність у собі. Уявіть, що ваш син повинен розповісти вірш на шкільному вечорі і дуже переживає за можливий провал. Він боїться, але ви можете допомогти йому виробити відчуття успіху. Добре виконана справа дозволяє підвищити самооцінку дитини, що сприяє досягненню значно більших успіхів.

5. Навчіть дитину розслаблятися. У спокійному стані легше концентруватися на вирішенні поставлених цілей і завдань.

6. Розвивайте в дитини здатність до зосередження. Спробуйте почати з нескладних вправ. Якщо дитина маленька, заспівайте їй пісеньку і попросіть уважно послухати слова, потім задайте декілька запитань. У дитей старшого віку можна розвивати зорове

зосередження, показуючи сторінку з цифрами, потім прибрати її і запитати: “Які цифри і в якому ряду ти запам’ятав?”. Також можна розвивати тактильні, смакові і нюхові сприйняття дитини.

7. Ніколи не тисніть на дитину своїм авторитетом. Найпоширенішою помилкою у вихованні дітей є фраза: “Я в твої роки за плугом ходив”. Окрім глузування, ця фраза в дитячій свідомості нічого не пробуджує, сучасна дитина вже не уявляє, що таке важка непосильна праця, і тому безглузда фраза тільки принизить ваш авторитет. Ніколи не розповідайте дитині в повчальному плані про помилки своєї молодості. Дитина ніколи не внесе ваш позитивний досвід із ваших помилок! Пам’ятайте про це.

8. Постійно нагадуйте дитині про її успіхи. Повісьте на стіну її дипломи, похвальні грамоти, інші нагороди. Старайтесь принагідно під час розмов перед відходом до школи або на тренування нагадувати їй, чого вона досягла, і які вершини ще потрібно здобути.

10. Допомогайте формувати завдання, обов’язково пояснюйте, для чого потрібні заняття з іноземною мови або заняття музикою, чому треба знати історію і географію. Вивчивши здібності дитини, привчивши особистим прикладом до занять спортом, поступово визначте стратегічні завдання з тим, щоб разом із дитиною їх досягти.

11. Допомогайте виробляти дитині асоціативне мислення. Пояснюючи будь-які дії, фрази або життєві моменти, обов’язково використовуйте аналогії чи асоціації.

12. Поступовість досягнення мети. Допоможіть дитині будь-яку поставлену мету перетворити в низку маленьких завдань, досягнення яких поступово приведе її до великої мети. Наприклад, ваш син хоче отримати п’ятірку з історії. Це його мета, але питання її досягнення безпосередньо пов’язане з вами. Потрібна чітка і ґрунтовна розмова з сином на тему, як він може цього досягти. Пам’ятайте: досягнення мети має виходити з внутрішньої мотивації дитини — ні грошима, ні страхом цього не домогтися, якщо ви не хочете, щоб дитина згодом зненавиділа результати своєї праці.

Легких шляхів у вихованні дитини не існує. Це тривалий, поступовий процес, що включає підтримку, заохочення і постійну, наполегливу працю. Не менш важливо, щоб зусилля над формуванням правильного ставлення до життя, поваги до себе культивували в собі ви самі. Результатом ваших зусиль, окрім успіхів вашої дитини, стануть теплі і близькі стосунки між вами і дитиною.

За матеріалами центру соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді Байковецької сільської ради.

У хірургічному кабінеті поліклініки Тернопільського районного територіального медичного об'єднання: лікар-хірург Роман Балабан (крайній справа), лікар-хірург Руслан Мельник, медична сестра Зоряна Бубенчик.

• Технології

Два електрокоагулятори стали незамінними під час хірургічних втручань у відділенні оперативної гінекології в перинатальному центрі “Мати і дитина”

**Світлана ГУМЕННА,
прес-служба управління
охорони здоров'я
Тернопільської ОДА.**

Завдяки цим сучасним апаратам вітчизняного виробництва EXBЧ-200 “Надія-4”, які уже використовують для зупинки кровотечі під час хірургічних втручань в гінекології і акушерстві, у відділенні патології вагітних КУТОР “Тернопільський обласний клінічний перинатальний центр “Мати і дитина” уже проведено півдесятка операцій.

Функціональність електрокоагуляторів, отриманих за сприяння благодійників-організаторів “Марафону добра” Натю Бенч та Вікторією Фаріон, наочно демонструє прес-службі управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА акушер-гінеколог вищої кваліфікаційної категорії, завідуючий відділенням оперативної гінекології вагітних перинатального центру Володимир Господарисько.

— Сьогодні в акушерстві та гінекології послугуються новітніми методиками лікування різних серйозних захворювань, що, в свою чергу, забезпечує ефективність і безпеку проведеної терапії, — зазначає Володимир Господарисько. — Отримані за сприяння благодійників EXBЧ-200 “Надія-4” або, іншими словами, електрохірургічні височастотні апарати, в даний час використовуються в практичній діяльності у разі необхідності проведення оперативних втручань. Суть у тому, що електричний струм в електрокоагуляторі сприяє розсіченню тканин пацієнта, а, залежно від налаштувань електричного приладу, відбувається коагуляція, або розсічення тканин в потрібній ділянці тіла. До слова, такий вид оперативного втручання, як один з найбільш дієвих способів лікування серйозних захворювань, окрім гінекології, урології, проктології, при лапароскопічних малоінвазивних втручаннях, а також в ортопедії, ЛОР-хірургії та ендокхірургії, а також інших напрямках медицини.

Як каже Володимир Господарисько, “обидва отримані електрокоагулятори укомплектовані електронними блоками, педалями, нейтральними електрод-пластинами, хірургічними наборами, тримачами монополярних електродів, біполярними пінцетами та відповідними тримачами для пінцетів”.

Акушер-гінеколог вищої кваліфікаційної категорії, завідуючий відділенням оперативної гінекології вагітних Тернопільського обласного клінічного перинатального центру “Мати і дитина” Володимир Господарисько.

До слова, благодійний подарунок отримано дуже вчасно, адже якраз у ремонтному обслуговуванні знаходиться єдиний електрокоагулятор, яким послуговувалася в перинатальному центрі понад п'ять років.

Те, що обидва електрокоагулятори стали незамінними під час хірургічних втручань у відділенні патології вагітних, підтверджує і лікар-акушер – гінеколог перинатального центру Наталія Шпікула.

— З впровадженням в практику використання електрокоагуляторів хірургія в гінекології та акушерстві стала малотравматичною, безпечною та економічно вигідною.

Направду, використання електрокоагуляторів передбачає такі переваги, як безпека і ефективність самої оперативної процедури, в ході якої не передбачено використання сторонніх тіл в організмі пацієнта. Оперативне втручання часово значно скорочується. Але найважливішою перевагою є зменшення крововтрати пацієнта під час операції. До того ж, реабілітаційний період проходить швидше та без серйозних ускладнень, — каже Наталія Георгіївна. В умовах гінекологічного

стаціонару електрокоагулятори є вкрай необхідними та чи не найбільш хірургічно значущими. А подарували їх благодійники — організатори “Благодійного марафону”, завдяки зібраним коштам у 2015 році.

Окрім двох електрокоагуляторів для “Тернопільського обласного клінічного перинатального центру “Мати і дитина” Ната Бенч та Вікторія Фаріон передали у Тернопільську обласну дитячу лікарню енцефалограф для обстеження дітей, хворих на епілепсію. Власне, кошторисно усе обладнання вартувало 150 тисяч гривень.

Під час представлення електрокоагуляторів дівчата-організатори висловили намір організувати та провести наступний “Благодійний марафон-2016”. Цьогоріч, за їхніми словами, скоріш за все, марафон дистанційно буде збільшено. Благодійники сподіваються на залучення більшої кількості учасників до благодійного заходу, що дасть змогу зібрати більше коштів. Що буде за них придбано, ані Ната, ані Вікторія не кажуть, але запевняють, що це буде “максимально ефективно річ”.

Чому варто пити каву...

* Кава багата антиоксидантами, що нейтралізують дію вільних радикалів, які сприяють старінню організму.

* Антиоксиданти, що містяться в каві, допомагають запобігти розвитку онкологічних та деяких серцево-судинних захворювань, цукрового діабету і хвороби Паркінсона.

* У низці досліджень показано, що вживання натуральної кави знижує ризик розвитку раку товстої кишки і стимулює роботу шлунково-кишкового тракту.

* Кофеїн чинить стимулюючу дію на всі системи організму, зокрема й серце, покращуючи його ритміку і наповнення пульсу.

* Кава зменшує, або навіть повністю знімає головний біль через розширення судин головного мозку.

* Кава покращує мозковий кровообіг, прискорює виведення з мозку так званих токсинів втому.

* Кофеїн, всупереч поширеній думці, не викликає небезпечного для здоров'я підвищеного серцебиття. Про дослідження американських медиків, опубліковане в журналі Arrhythmia id Electrophysiology, повідомляє The Telegraph.

* Вчені довели, що аромат кави бореться зі стресом, викликаним нестачею сну. Поки невідомо, чи впливає так цей запах на інші види стресу, але ймовірність велика. Спробуйте самі перевірити!

* Люди, які випивають хоча б чашку кави щодня, менше ризикують постраждати від цирозу печінки та інших захворювань печінки, пов'язаних з надмірним вживанням алкоголю.

* У більшості досліджень, проведених протягом останніх 20 років, не було виявлено жодної залежності частоти серцевих захворювань від вживання кави і будь-якого істотного впливу кави на підвищення артеріального тиску. Навпаки, ка-

ва може підвищувати рівень доброякісного холестерину в крові, тобто, захищати від розвитку атеросклерозу.

* Кава може завдати шкоди серцю, тільки якщо пити її надто часто. У Бостоні (США) в результаті спостереження 85 747 жінок протягом 6 років було відзначено 712 випадків серцевих захворювань. Причому більшість випадків було відзначено у тих жінок, які випивали більше шести чашок у день, і у тих, які взагалі кави не вживали.

* У Шотландії лікарі, які обстежили 10 359 чоловіків і жінок, виявили, що ті, хто пив каву, були менш схильні до серцево-судинних захворювань. Це ще раз підтверджує, що у всьому потрібно знати міру.

...і в чому причина обмежень щодо кави

* Занадто велика кількість кави може підвищувати артеріальний тиск, прискорювати пульс і порушувати сон.

* Підбадьорливий ефект від кави досить швидко проходить, і через дві години після випитої чашки виникає сонливість.

* Вважається, що кава сприяє виведенню кальцію з кісток і ускладнює його всмоктування в кишечнику. Крім того, кава сприяє виведенню з організму заліза, магнію, фосфору, калію і натрію. Правда, серйозних доказів цього поки що немає.

* Вагітним жінкам і матерям, які годують грудьми, рекомендується утриматися від вживання кави, оскільки кофеїн здатний накопичуватися в крові матері і проникати в плаценту, а також може призвести до зниження вмісту заліза та інших корисних мінералів у грудному молоці.

• Спробуйте

Зміцнюємо судини

Щоб допомогти судинам стати міцнішими та еластичнішими, нічого особливого не потрібно. Матінка-природа давно про все подбала.

Відмінний засіб для гіпертоніків — настій із лимонних шкірок, які містять цілощу ефірну олію. Для приготування відвару шкірки двох свіжих лимонів залити 2 скл. води і кип'ятити на повільному вогні 30 хв. Залишити настоюватися близько години, після чого відвар слід процідити і приймати по півсклянки тричі на день перед їдою. Не менш корисним буде і просто жування свіжих лимонних шкірок або вживання півлимона на день.

Ще народна аптека рекомендує сік одного лимона змішати з 0,5 кг меду і 50 г меленої натуральної кави. 1 ч. ложка суміші після їди допоможе нормалізувати тиск і збадьорить.

Антиоксидантні властивості лимона дозволяють використовувати його при атеросклерозах. Вичавити сік з одного лимона, додати 2 ч. ложки меду і 1 головку часнику, заздалегідь пропущену крізь м'ясорубку або блендер. Отриману порцію треба ви-

пити за два прийоми — вранці і ввечері за 30 хв до їди. Курс лікування — 1 місяць, після чого потрібна перерва.

При серцевій недостатності добре підтримають серце смачні ліки з лимона, персиків і чорносливу, що містять багато калію. Суміш з подрібнених у блендері фруктів приймають по 1 ст. ложці щоранку.

Рецепти для лікування стенокардії. Сік 2 лимонів змішують із соком 2 листків алое і 500 г меду. Схема прийому — по 1 ст. ложці тричі на день за годину до їди. Для приготування ще одного засобу треба узяти по 1 лимону і апельсину, по 50 г моркви, чорносливу, кураги і бананів. У перекручену крізь м'ясорубку масу додати 2 ст. ложки меду. Такі ліки вживають уранці по 2 ст. ложки протягом 30 днів.

* Подрібнену головку часнику залити склянкою оливкової олії і поставити суміш настоюватися в темну шафу при кімнатній температурі на добу, потім додати 1 ст. ложку свіжого лимонного соку і перемішати. Приймати цілощу суміш по 1 ст. ложці хоча б раз, але краще двчі на день через годину-півтори після їди. Мінімальний курс — місяць.

Учителі історії та правознавства районного методичного об'єднання Тернопільського району під час поїздки у Чернівці.

Чернівці: місто на річці Прут

Наталія ХАБЛО, вчитель історії Великоберезовицької ЗОШ І-ІІІ ст.

“Чернівці на півдорозі між Києвом і Бухарестом, Краковом і Одесою. Були таємною столицею Європи, де тротуари підмітали букетами троянд, а книгарень було більше, ніж пекарень”.
(Георг Гайнцен).

Учителі історії та правознавства районного методичного об'єднання Тернопільського району провели виїзне засідання на базі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Ця будівля відома як колишня резиденція православних митрополитів Буковини та Далмації.

Історія Чернівців цікава, захоплююча, багатовекторна і неоднозначна. Місто Чернівці — обласний центр нашої держави, що межує з Румунією та Молдовою, Хмельницькою, Тернопільською, Івано-Франківською областями. Складається з двох історичних регіонів Бессарабії і Північної Буковини. Його називають “місто на пагорбі”, “місто на річці Прут”. Перші поселення датуються 1053 роком. Люди селилися на височині, бо навесні річка Прут виходила з берегів і затоплювала угіддя людей, пасовища, руйнувала житло і дамби.

Політична історія Чернівців складалася по-різному. Адже місто входило до складу Галицько-Волинського князівства, Угорщини, Польщі. З 1359 року стає частиною Молдавського князівства. Через нього проходить торговельний Берладський шлях, тут розміщується митниця. Нові можливості для пошуків міжнародної торгівлі та транспортного коридору між Заходом і Сходом, Півднем і Північчю дала грамота молдавського господаря Олександра Доброго від 8 жовтня 1408 року. І ця дата з тих пір відзначається як офіційний день міста.

У 1774 році територія Буковини стає частиною Австрії. Запроваджуються нові реформи, встановлено контроль за санітарним станом вулиць, організована нічна охорона міста, створено пожежне товариство,

введено податок на прибуток, надавалася акушерська допомога. Чернівці були поділені на квартали, якими управляли квартальні чиновники. Горodianи, які будували кам'яні будинки, ремісники, торговці, власники мануфактур звільнялися від сплати податків. Починаючи з 1864 року, місто отримує самоврядування на основі Магдебурзького права. Бургомістр самостійно формує бюджет міста та його витрати. Гроші надходили від податків на виноградарство, від продажу землі під забудову чи виробничу діяльність, за користування лісом, за використання пляжу, лазень, від організації балів і навіть музики, яка звучала у корчмі. Також податки сплачували жителі приміських сіл, їх жителі додатково виконували трудові повинності: годували арештантів, прибирали і охороняли вулиці, постачали деревину для будівництва. Великі прибутки давали штрафи і різні види стягнень.

З 1866 року через Чернівці проклали залізничне сполучення. Було створено торговельно-промислово біржу, а в самому місті діяло декілька торгових площ. Однією з найпопулярніших вважалася площа Мучна, де панувала виключно австрійська забудова. Торгували на ній виключно борошном та солодкою випічкою. Разом із тим, будувалися споруди для громадських потреб: готелі “Парик”, “Бель Вю”, “Брістоль”, навчальні заклади, театри, клуби з бальними залами. Дороги були вимощені бруківкою, проведено каналізацію та водопровід. Це сприяло економічному процвітання краю.

З 1940 року розпочинається радянський період в історії міста. Після закінчення Другої світової війни населення Чернівців стає багатонаціональним. На вулицях тоді і зараз можна почути 5 мов: румунську, польську, німецьку, українську, ідиш. Активно діють громади вірменів, чехів, угорців, росіян. Кожна громада мала свої національно-культурні доми, утримували релігійну общину. Місто Чернівці дало Україні та світу цілу плеяду відомих особистостей, які творили і творять у галузі музичного і театрального мистецтва: Йозефа Шмідта, Ореста Руснака, Сиді Тяля, Дмитра Гнатюка, Володимира Івасюка, Назарія Яремчука, Софію Ротару, Іво Бобула, Андрія Шкурмана, Яна Табачни-

ка, Ольгу Кобилянську, Юрія Федьковича, Лілію Сандулесу, Миколу Мозгового, Василя Зінкевича, Степана Галябарду, Павла Дворського та інших.

Вражає історико-архитектурна спадщина, яка є прикладом міської забудови XIX першої половини XX століття. Адже, до державного реєстру пам'яток архітектури входять понад 600 об'єктів, які під охороною держави, 24 — це об'єкти загальнонаціонального значення. Більшість пам'яток — це будинки в щільній периметральній забудові вулиць, які створюють ансамблі вулиць Кобилянської, Франка, Головної, Богомольця та інших.

Чернівці можна назвати університетським містом. Адже Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича — один із найстаріших класичних університетів в Україні. Споруджений в 1864-1882 роках як резиденція буковинських митрополитів за проектом відомого чеського архітектора Йосифа Главки. Роботи інтер'єрів виконані відецькими художниками К. Іобстом, І. Кляйном, чеським К. Свободою, буковинськими Е. Бучевським і Є. Максимовичем. Стиль будівель еkleктичний з домінуючим мотивом візантійської та романської архітектури. Серед головних приміщень палацу — великий, з масивними колонами, вестибюль на першому поверсі та “Мармурова”, “Червона”, “Зелена” та “Блакитна” зали на другому. У “Блакитній залі” проводять міжнародні конференції, мистецькі акції, колись вона слугувала лекційною аудиторією. Своєю красою вражають навіть коридори, вистелені мозаїкою з мармуру, зі стелями у формі куполів. Навчальний заклад мав назви — імені Франца Йосифа і Чернівецький державний університет (після 1940 року). З 1989 року Чернівецькому університетові присвоєно ім'я Юрія Федьковича, а в 2000 році надано статус національного. Ректором із 2005 року є академік Міжнародної термоелектричної академії, доктор фізикоматематичних наук, професор Степан Васильович Мельничук. 29 червня 2011 року 35-та сесія комітету світової спадщини ЮНЕСКО прийняла рішення про включення до списку світової культурної спадщини центрального корпусу університету — колишньої резиденції митрополитів Буковини і Далмації.

Вітаємо з днем народження начальника Тернопільського поштамту **Юрія Богдановича ДМИТРИШИНА.**

Бажаємо щастя і достатку, Ясного неба і тепла, В житті — лиш злагоди й порядку, Щоб доля світлою була. В роботі — успіхів, везіння, У справах — вічного горіння, Від душі любові Вам бажаєм І хай Вам Бог допомагає.

З повагою — начальники поштових відділень зв'язку, листоноші Тернопільського району.

Вітаємо з днем народження завідувач інформаційно-аналітичним відділом ТРІМО **Юлію Ігорівну ВОЙТОВИЧ**, хірурга **Петра Володимировича КАЧАН**, психіатра **Галину Богданівну ОРДЕНАС**, рентген-лаборанта **Марію Ярославівну СЕНДИК**, отоларинголога **Володимира Петровича ЛІЩЕНКА**, лікаря ЛФК **Євгена Михайловича ВОРОБІЙОВА**, лікарів **Ігоря Богдановича СМАЧИЛА**, **Надію Теодорівну ГУМЕНЮК**, **Данка Володимировича БЕЛЯВСЬКОГО**, сестру-господиню **Оксану Петрівну ПАВЛІК**, молодших медсестер **Ірину Романівну ПОДЛЕЦЬКУ**, **Оксану Михайлівну СЕНТИК**, **Людмилу Миронівну ГАВРАДУ**, **Любов Миколаївну ДОШНУ**, **Галину Михайлівну ГОРІШНУ**, адміністратора кафе **Ірину Йосипівну ГОРИЧОК**.

Хай життя квітне, як калина в лузі, Нехай будуть поруч щирі, вірні друзі, Хай обминають болі і тривоги, Хай стелиться довга життєва дорога. Здоров'я міцного і щастя без краю, Усього найкращого щиро бажаєм!

З повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Колектив територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження соціального робітника с. Почапинці **Орису Іванівну ЗАБАНДЖАЛУ**.

Бажаємо миру і світлої долі, Запалу, енергії, сили доволі. Творчого вогнища, віри й наснаги, Щедрості серця, людської поваги.

Колектив ПП “Агрон” вітає з днем народження сторожа **Ігоря Васильовича МАШЛЯНКУ**, медичного працівника **Олександру Миколаївну ЛОЗІНСЬКУ**.

Нехай Вам завжди з легкістю вдається Розв'язувати ребуси проблем, Бажаєм сонця за вікном і в серці, Здоров'я і любові на щодень.

ПП “Катруб”, що надає послуги з вивезення твердих побутових відходів (далі – ТПВ), доводить до відома споживачів Романівської сільської ради Тернопільського району інформацію щодо корегування тарифів

Згідно з рішенням виконавчого комітету Романівської сільської ради № 65 від 27.06.2012 р., ПП “Катруб” є виконавцем послуг з вивезення ТПВ на даній території. Рішенням № 27 від 31.03.2016 р. встановлено тарифи на послуги з вивезення ТПВ в розрахунок за 1 м. куб. (з ПДВ): для населення та бюджетних організацій – 79,80 грн.; для інших споживачів – 81,43 грн. Причини коригування тарифів – зростання ціни на знешкодження ТПВ.

Економічно обґрунтований тариф на послуги з вивезення ТПВ за 1 м. куб. (з ПДВ): для населення та бюджетних організацій – 99,90 грн.; для інших споживачів – 101,53 грн.

Детальна інформація розміщена на інформаційних стендах біля адміністративних будинків Романівської сільської ради, балансоутримувачів будинків, в мережі Інтернет на веб-сайті www.katrub.com.ua. Зауваження та пропозиції приймаються протягом 15 календарних днів з дня даної публікації в газеті “Подільське слово” за адресою: 48120, Тернопільська область, Тербовлянський район, смт. Микулинці, вул. Санаторна, 2, тел./факс (03551) 5-15-47.

ПП “Катруб”, що надає послуги з вивезення твердих побутових відходів (далі – ТПВ), доводить до відома споживачів Ступківської сільської ради Тернопільського району інформацію щодо корегування тарифів

Згідно з рішенням виконавчого комітету Ступківської сільської ради № 36 від 21.06.2012 р., ПП “Катруб” є виконавцем послуг з вивезення ТПВ на даній території. Рішенням № 15 від 31.03.2016 р. встановлено тарифи на послуги з вивезення ТПВ в розрахунок за 1 м. куб. (з ПДВ): для населення та бюджетних організацій – 79,80 грн.; для інших споживачів – 81,43 грн. Причини коригування тарифів – зростання ціни на знешкодження ТПВ.

Економічно обґрунтований тариф на послуги з вивезення ТПВ за 1 м. куб. (з ПДВ): для населення та бюджетних організацій – 99,90 грн.; для інших споживачів – 101,53 грн.

Детальна інформація розміщена на інформаційних стендах біля адміністративних будинків Ступківської сільської ради, балансоутримувачів будинків, в мережі Інтернет на веб-сайті www.katrub.com.ua. Зауваження та пропозиції приймаються протягом 15 календарних днів з дня даної публікації в газеті “Подільське слово” за адресою: 48120, Тернопільська область, Тербовлянський район, смт. Микулинці, вул. Санаторна, 2, тел./факс (03551) 5-15-47.

Вітаємо з днем народження методиста Тернопільського РМК **Миколу Миколайовича ПІГОВСЬКОГО**.

Бажаємо добра і довголіття, У кожній справі хай щастить, Вік щедрий, як калинове суцвіття, У злагоді і радості прожити.

З повагою — відділ освіти Тернопільської РДА, колектив Тернопільського районного методичного кабінету.

Педагогічний колектив Петриківської ЗОШ І-ІІ ст. щиро вітає з 35-річчям заступника директора з навчально-виховної роботи, вчителя англійської мови **Людмилу Михайлівну ГНІЗДЮХ**.

Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині, Щоб радісний настрій у серці не згас, Все світле, гарне, що треба людині, Нехай неодмінно приходить до Вас! Хай щастя приходить і летить рікою, Хай горе обходить завжди стороною, Хай доля дарує ще довгі літа, А в серці завжди хай живе доброта!

Вітаємо з ювілеєм депутата Великоберезовицької селищної ради **Галину Стахівну ЦОНИК**, з днем народження члена виконавчого комітету Великоберезовицької селищної ради о. **Ігоря ДРАПАКА**.

В цей дорогий для серця день Бажаєм квітів і пісень, Від друзів — ширих привітань, Від зірок — здійснення бажань, Від сонця — світла і тепла, Щоб доля щедрою була.

З повагою — колектив Великоберезовицької селищної ради, депутатський корпус, виконком.

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з 40-річчям учителя англійської і німецької мов **Олександру Мирославівну ГЛАЗ**.

Нехай волошками цвітуть літа прекрасні, Нехай здійсняться тисячі бажань, Щоб доля дарувала тільки щастя, Ні краплі бід, ні жалю, ні страждань.

Найщиріші вітання з днем народження надсилаємо завідувачі клубом с. Підгородне **Людмилі Тарасівні КВАСНИЦІ**, завідувачі клубом с. Романівка **Ользі Андріївні СИДОР**. Міцного здоров'я Вам на многі літа, благополуччя, щастя в житті, творчої наснаги у відповідальній роботі на благо держави! Нехай Ваша енергійність, душевність і людяність привертають до Вас нових надійних друзів.

З повагою — працівники відділу культури Тернопільської РДА, Тернопільського районного будинку культури, Тернопільська районна організація профспілки працівників культури.

“Многая літа” для матерів і бабусь

15 травня в клубі села Смолянка відбувся святковий концерт, присвячений Дню Матері “Ми вдячні Богові за Маму”.

Прибрана сцена, на якій — образ Божої Матері, вишиванки, квіти. Юні аматори сцени розпочали урочистий захід з молитви до Божої Матері, яку прочитала Анастасія Гарник. У виконанні ансамблю дівчат прозвучала пісня “Марія”. З вітальним словом та подякою до багатодітних матерів звернулася в. о. старости села Смолянка Олександра Мар'яш.

Мамин день — це велике свято, адже все починається від мами, її пісні — ніжної, колицької. Ведучі свята — Юлія Курило та Ростислав Гарник — звернулись до матерів і бабусь із щирими словами подяки за їхню любов, невтомну працю та безмежну ласку. Святковий настрій матерям подарували учасники свята Юлія Курило, Соломія Куш, Юлія Жигал, Христина Тимчак, Анастасія

Гарник, з уст яких пролунали пісні “Ніби вчора, рідна мамо”, “Ти одна, ти єдина”, “Не треба, мамо, не плач, єдина”, “Дякую тобі, мамо”, “Мамо”, “Будь здорова, мамо”.

Найщиріші побажання матусям висловили наймолодші учасники свята — Софія Куш, Галинка Бірюкова, Максимко Гарник, Максимко і Данилко Дерлиця, Галинка і Дмитрик Тимчак, які виконали пісні “Мамочко моя”, “Щастя вам”, подарували квіти своїм матерям та бабусям. Ніжну любов глядачі відчували у піснях “Найдорожча в світі” у виконанні Соломії Куш і Юлії Курило, “Мамо” — Юлії Жигал і Христини Тимчак, “Мамина калина” — Юлії Жигал та Юлії Курило.

Глядачам сподобалася жартиливо сценка “Кумасі на святі”, яку вони дивилися з усмішкою і супроводжували оплесками. Соломія Куш і Юлія Курило декламували вірші “Моїй мамі”, “Спішіть до мами”. На завершення свята учасники заспівали матерям і бабусям “Многая літа”.

Учасники святкового концерту, присвяченого Дню Матері “Ми вдячні Богові за Маму” в клубі с. Смолянка.

• Цікаві зустрічі

Юрій Винничук: “Я передбачив втечу Януковича”

Нещодавно письменник зі Львова, майстер вишуканих стилізацій Юрій Винничук презентував у Тернополі в рамках мистецького фестивалю “І” новий роман “Аптекарь”. Про свої смаки, творчість і ситуацію в Україні пан Юрко розповів “Подільському слову”.

— Пане Юрію, розкажіть, будь ласка, як часто буваєте в Тернополі?

— Мої батьки родом із Тернопільщини. Мама народилася в селі Підлісне на Кременеччині, батько — в Бережанці Лановецького району. В дитинстві щоліта відвідував батьківські пороги. Маминого рідного брата Юрія Сапігу в 1941 році під Кременцем замучили енкаведисти. Мій дідусь був підпільником УПА. Щоб уникнути арешту, сім'я виїхала до Івана-Франківська, де я народився. Сьогодні мешкаю в передмісті Львова — Винниках. Моє життя було насичене різноманітними пригодами, які я описав у романах “Груші в тісті”, “Діви ночі” та “Весняні ігри в осінніх садах”.

— Як створювався роман “Аптекарь”?

— У мене є тексти, які я колись почав писати, але не завершив. У 70-80-ті роки не мав жодної можливості надрукуватися. Тоді я написав розповідь про ката. Ідея про аптекаря виникла, коли переглядав на сайті польської бібліотеки списки студентів Падуанського університету. В цих списках був студент Лукаш Гулевич, який записав себе українцем. Мене зацікавила доля цього чоловіка, тому я зробив його головним героєм роману. “Аптекарь” не є історичним твором, адже в ньому багато містики. Все інше — життя Львова, медицина, кати, тортури — історичне. Крім одного моменту — я зробив річку Полтву судноплавною. Насправді по ній плавали човни, а не кораблі. Події роману відбуваються в 1646-1648 роках спочатку у Венеційській республіці, згодом — у Львові. Тлом роману є час напередодні штурму Львова військами Богдана Хмельницького. Лукаш повертається з навчання в Падуї і відкриває аптеку, займається хірургією. Інший герой — львівський кат, який постає частини людського тіла фармацевтам. У тексті можна знайти чимало рецептів

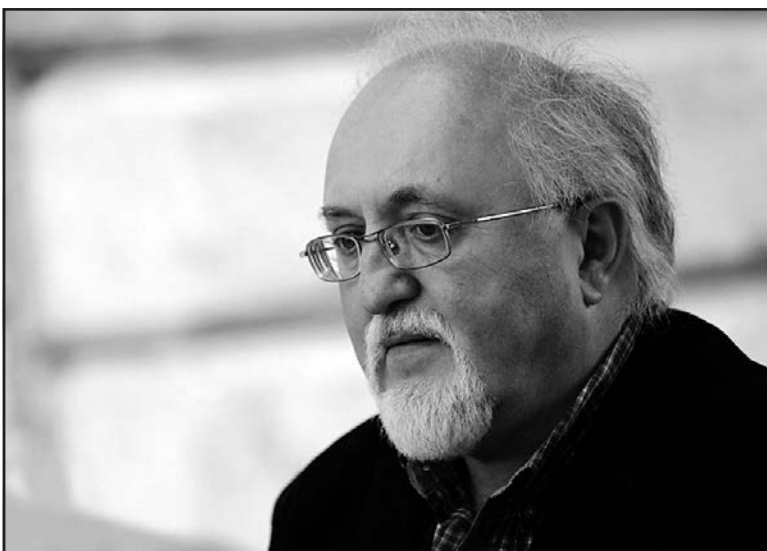
приготування ліків і “смачних” речей, є любовна інтрига. Зразком для написання роману стала серія пригодницьких і водночас глибоко філософських історій іспанця Артуро Перес-Реверте про капітана Алатрісте. Прочитавши “Аптекаря”, можна відчутти на запах, дотик і смак середньовічного Львова.

— Звідки черпаєте натхнення для творчості?

— Люблю час від часу перечитувати чудові переклади світової класики Миколи Лукаша, Анатолія Перепаді. В них розкішна мова. Таке враження, ніби підключаюся до акумлятора і заряджаю “внутрішні батарейки”. Читаю здебільшого зарубіжну літературу польською і чеською мовами. Намагаюся уникати російської, бо вона на мене тисне. Коли пишу гумористичні речі, я сміюся. Якщо автор не проронив слюзи, створюючи трагічні епізоди, читач теж не заплаче. Важливо відчувати те, що пишеш.

— Над чим сьогодні працюєте?

— Харківське видавництво “Клуб сімейного дозвілля” запропонувало долучитися до написання колективного роману, події якого відбуваються протягом ста років. Кожен автор мав написати 40 тисяч знаків, тягнувши сюжетну нитку свого попередника. Мені довелося писати про 30-40 роки минулого століття, продовжуючи історію Сергія Жадана. Сергій завершив текст фразою “І тут мене вбили”. На щастя, покійний залишив двоє дітей, і я зміг простежити їхню долю. Пишу роман, герої якого занурені в передвоєнні та воєнні часи. Поки що він без назви. Сподіваюся презентувати його у вересні на форумі видавців у Львові. Планую до кінця цього року написати другу частину “Аптекаря”. Намагаюся воскресити забутих або неznаних українських письменників. Уклав два томи антології “Розіп'ята Муза”, куди увійшли 322 поети, які загинули на війні або були знищені в сталінських таборах. Нещодавно видав прозовий збірник “Невідоме розстріляне відродження”. Поряд із цим уклав два томи української готичної прози, легенд і кнайп Львова, написав “Історію львівської кави”. Готую до друку любовну прозу початку ХХ століття і твори українських письменників про відьом. робо-

Юрій Павлович Винничук — український письменник, журналіст, перекладач, головний редактор газети “Post-Postup”. Народився 18 березня 1952 року в Івано-Франківську в родині лікаря. Здобув фах філолога в Прикарпатському університеті імені Василя Стефаника, після чого викладав у школі українську мову та літературу. У 1974 році перебрався до Львова, де йому довелося спробувати себе в різних спеціальностях — від вантажника до професійного дизайнера-оформлювача. Займав посаду режисера Львівського театру естради “Не журись!” — писав сценарії та складав пісні для вистав. З 1997 року — член Асоціації українських письменників. Найпопулярніші твори Юрія Винничука: “Ги-ги-и”, “Діви ночі”, “Весняні ігри в осінніх садах” (Книга року BBC-2005), “Мальва Ланда”, “Танго смерті” (Книга року BBC-2012). Визнаний Послом галицької кухні за визначний внесок у популяризацію галицької кулінарії, нагороджений відповідною відзнакою Клубу галицької кухні.

та над антологіями приносить задоволення і не потребує натхнення.

— На Вашу думку, чим “дишає” сучасна українська література?

— На жаль, у нас немає нормального літературного процесу. Не налагоджено діалог між авторами поза мистецькими фестивалями, скромна літературна критика, недостатня кількість літературних періодичних видань. За кордоном більшість газет мають щотижневий мистецький додаток. Нам це не цікаво... Премії в Україні мізерні. У Швейцарії, наприклад, авторів за кожну презентацію платять 300-400 євро. В нас на письменництві багатим не станеш. Молодим авторам можна пробитися на літературній Олімп здебільшого через творчі конкурси і гранти. Добре, що в Тернополі відбувається фестиваль “І”, який став візитівкою Файного міста. Це збагачує мольду духовно.

— Пане Юрію, Ви пишете відверті статті для газети “Post-Postup”, редактором якої Ви є, гостро критикуючи владу. У зв'язку з цим до Вас не було претензій?

— Останнім часом щодо моїх журналістських публікацій надходило більше 30 судових позовів. Деякі з них були доволі смішні. Перед початком Майдану горезвісний депутат Колесніченко сказав, що його батько згорів у танку в 1944 році, а сам він народився в 1956-му. Я вирішив допомогти людині і показав його маразм. Думав, що йому допомагаю, а він образився і подав на мене в суд. Я написав про колишнього прем'єра Арбузова, що люблю дивитися його виступи, але для цього доводиться зсувати до купи два телевізори, щоб він помістився на екрані. Після цього в газету надійшло попередження. Юним літераторам раджу писати відверто, не соромлячись. На відміну від зарубіжного, наше мис-

тецтво цнотливе. В нас дорікають за використання нецензурних слів у творчості. За кордоном багато нецензурщини в книжках і на екрані, однак її немає в побуті. В нас навпаки...

— Ваші твори гостросюжетні і надзвичайно динамічні. Чи не було пропозицій екранізувати романи?

— Не було. Раніше екранізували роман “Діви ночі”, але невдало. Фільм низької якості. За моїми казками створено мультфільми “Лежень”, “Історія одного Поросятка” та “Як метелик вивчав життя”.

— Що цікавого переглянули останнім часом?

— Подобається пригодницький польський серіал “Час слави” про воєнні роки. Хотілося, щоб і в Україні знали щось схоже. Обоємною комедійний серіал “Дживс і Вустер” за творами Пелема Вудхауса. Здебільшого переглядаю екранізовану класику.

— Як відпочиваєте від роботи?

— Люблю лінивий відпочинок на морі, коли можна про все забути. Щороку їздив з дружиною Мирославою, яка, як і я, за фахом філолог, відпочивати в Хорватію.

— Ви — талановитий кулінар, видали книгу власних рецептів. Любите готувати?

— Любов до кулінарії проявилася ще в дитинстві. Моя мама смачно готувала, батько, дідусь. Дивно було б, якби я не вмів (посміхається). Для гостей запікаю індичку з рисом. Обоємною палишки, які ще називають кнедлями. В мене є маленька пічка, яку мені більше двадцяти років тому привезли з Америки. Печу плячки, хліб. Нещодавно пік паски. Домашнє найсмачніше і найкорисніше. Ввечері люблю випити склянку вина.

— Що думаєте про події останніх років в Україні?

— Я оптиміст. Вірю: все, що відбувається, — на краще. У 2013 році, перед початком Майдану, написав для “Українського тижня” коротеньку сатиричну п'єсу “Останній бункер” про втечу Януковича. Фактично, я передбачив розвиток подій в нашій державі. Те, що сьогодні відбувається в Україні, — це шанс вирватися з “дружніх обіймів” Москви.

Спілкувався Андрій Омельницький.

● Зайнятість

● *Справи приватні*

“Ви, українці, — сказала Селіс, — надзвичайно розумні та працьовиті, гостинні, щирі, зі справжніми сімейними ціннос-

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год.
Наша адреса: 46 000, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

* втрачений державний акт на право приватної власності на землю (серія IV-TP №023172), виданий Ігровицькою сільською, від 06.12.1999 р. на ім'я Редчук Теодозії Степанівни, вважати недійсним.

Рубрики:

1. Куплю
2. Продам
3. Послуги
4. Вважати недійсним

[illegible]

Плекати ідеал єдності заповідав українцям Степан Сапеляк

Валентина СЕМЕНЯК, прес-секретар Тернопільської обласної організації спілки письменників України.

Пошанування справжнього українського народного поета-політв'язня, лауреата Національної премії України імені Шевченка Степана Сапеляка відбулось у рідному селі Росохаці Чортківського району в день його народження.

На подвір'ї школи зібралося багато людей. Ось як про цю подію написав на своїй сторінці у Фейсбуці голова Івано-Франківської обласної організації спілки письменників України Євген Баран: “Все, що нині відбулося у Росохаці Чортківського району, не дивлячись на якісь технічні накладки, відбувалося в рамках українського культурного простору. І всі, причетні до цього дійства, а се було багато людей, від депутата Олега Барни і представників влади усіх рівнів до письменників і художників з Тернополя, Івано-Франківська, Чернівців, Львова і Закарпаття, а ще 86-річної мами Степана Сапеляка Ганни Костянтинівни і небожів по молодшому брату Андрієві, теж вже, на жаль, покійного, Кості і Павла, учителів школи на чолі з директором п. Анною Наконечною, і, звичайно, Володимира Погорецького. Це люди, які розуміли, що вони роблять і про кого говорять. Сьогодні 65 років Степанові Сапеляку (1951-2012), меморіальну таблицю якому відкрито на приміщенні школи, де він вчився”.

Поет Степан Сапеляк любив і цінував друзів. Щирих і відкритих у нього було небагато. Адже судилось пройти через багато життєвих випробувань, які не кожному під силу. Зазвичай, вони або загартовують людину, або ламають. Третього не дано. Для поета та для всіх, хто його оточував, це був екзаман на духовну зрілість.

Що найбільше вражає у цьому чоловікові? Повернувшись на волю, до останнього дня ні на кого не тримав ані ненависті, ані образи. У його серці завжди жила всеохопна і всеоб'єднуюча любов.

— Поети не вмирають, вони живуть і будуть жити, тому що поезія — це молитва, — наголосив у своїй священниці проповіді о. Василь Погорецький, — і Степан писав молитви для того, щоб український народ молився. Ще на початку 90-их років минулого століття Сапеляк написав: “Плекайте ідеал єдності”. Ці слова є актуальними і нині. Адже ми — українці, талановита і працелюбна нація, бракує тільки єдності. Брак єдності завжди був хворобою для нашого народу. Заповідь Христову “Нехай всі будуть одною” не реалізовуємо на практиці, а почасти лише на словах. Степан проніс цю заповідь через власний біль, через ув'язнення і доніс до нас, щоб ми нарешті могли її виконати. Адже сила народу саме в цьому. Свій Хрест терпеливо ніс Степан. Інший, може б, і втік, але не Степан, який терпеливо взяв на рамена в юнацькі і студентські роки. Пам'ятаймо, що найтяжчий хрест — то є хрест правди: говорити правду, жити по правді — не просто. Якби ми зміли ту правду впроваджувати у життя, не треба було б жодних люстрацій, недовір, сумнівів. Сила слова цього чоловіка була у Божому благословенні. Бо немає більшої заповіді, як віддати життя своє за правду, за ближніх. Він віддав за правду свою молодість, через те так рано пішов із життя.

Голгофа була не лише у Степана Сапеляка, але і в його батьків, особливо матері. Ця мужня жінка уособлює собою всіх матерів, які з року в рік їздили по

Таким запам'ятають сучасники поета-політв'язня, лауреата Національної премії України імені Шевченка Степана Сапеляка.

концтаборах до своїх синів. Згадує 86-річна пані Ганна, мати Степана Сапеляка:

“Добрі, мудрі люди! Хочу вам розказати про каторги мого сина по Сибірах, які почались 19 лютого 1973 року. Приїхали до нас з обшуком 7 “бобиків” кегебістів. Серед них був старший слідчий на прізвище Лаха. Кажуть мені, що будуть шукати антирадянські листівки та книжки. А я їх питаю: “А що то таке?”. “Може, маєте заховані книжки, рукописи, пістолет?”. “Книжки є, — кажу, — але нащо мені їх ховати? Вони всі на стриху. Шукали скрізь, але нічого не знайшли. Коли я дізналась, що син у Тернополі, поїхала до нього. Довго шукала, але знайшла. Найняла в юридичній консультації адвоката Кацнельсона, щоб його рятував, однак Степан категорично відмовився, нікому не вірив. Суд був уночі. Його вивезли. Сидів спочатку разом із Лук'яненком. Потім привезли на розкаяння, розраховували на те, що зізнається у тому, що разом з хлопцями почепив прапори. Йому був тільки 21 рік. Бабуся дуже просила, щоб письмово розкався, але син був категоричним. Сказав, що не зробив нічого такого, чого не можна було робити. І повезли його в Кучино, (там сидів Василь Стус — авт.) їздила я туди п'ять разів... Потім був Хабаровський край”.

Того дня Ганна Костянтинівна Сапеляк, нічого не приховуючи, розповіла про свої митарства, про те, як у Москві мала таємну зустріч із академіком, правозахисником Андрієм Сахаровим...

Кожний з присутніх на цій події (відкриття меморіальної таблиці) ділився своїми спогадами про поета, незалежно від того, чи був з ним особисто знайомим. Письменник, заслужений діяч мистецтв України Богдан Мельничук прочитав вірш-посвяту матері Степана.

Представляючи тернопільську делегацію, очільник обласної письменницької організації Олександр Смик поділився своїми думками-враженнями:

— Якось до мене звернувся режисер Орест Савка із проханням допомогти зробити кімнату-музей Степана Сапеляка. Ми знайшли бізнесмена, який допоміг реалізувати цей задум. Отож віднедавна в музеї політв'язнів є кімната Степана Сапеляка. Прикро, що такі таблиці відкривають після смерті. Їх треба відкривати ще живим письменникам в школах як інформаційні, там, де вони вчилися. Розповідати дітям про митців для того, щоб вони брали з них гідний приклад.

Спогадами про Степана Сапеляка поділились не лише його тернопільські друзі, а й гості з інших міст України: голова Тернопільської обласної організації товариства “Меморіал” ім. Васи-

ля Стуса, заслужений працівник культури України Богдан Хаварівський, заслужені художники України Євген Удін та Богдан Ткачик, керівник тернопільського видавництва “Рада” Богдан Ничик, режисер народного театру “Сузір'я” Орест Савка, о. Погорецький, відома поетеса Ганна Костів-Гуска, Зіновій Кіпібіда — автор і творець меморіальної таблиці, поет Володимир Дячун, Ігор Павлюк — провідний науковий працівник відділу української літератури ХХ століття Інституту літератури ім. Тараса Шевченка НАН України, заслужений артист України Іван Дерда, Василь Кузан — виконавчий директор “ДУМ НСПУ” пансіонат “Нафтуся”, редактор журналу “Перевал” Ярослав Ткачівський, редактор часопису “Золота Пектораль” Володимир Погорецький, директорка Росохацької школи Ганна Наконечна та багато інших.

— Перше враження від знайомства із Степаном було таке, ніби знала його завжди, ніби разом ходили до однієї школи, — згадує письменниця Ганна Костів-Гуска. — Колись я чула про відважний вчинок хлопця, але тоді все було оповите таємницею. Тож коли Степан повернувся із заслання, поставила собі за мету обов'язково з ним познайомитися...

Володимир Погорецький переконаний, що меморіальна дошка насправді потрібна не Степану, він потребує наших молитов. Але вона вкрай необхідна теперішнім і майбутнім поколінням. Діти читатимуть, що тут вчився майбутній поет, і мимоволі звертатимуться до Сапелякових текстів. А вони мають могутню здатність пробуджувати світле і прекрасне всередині кожного, хто до них торкнеться.

P. S. Особисто мені пощастило зустрітись із незабутнім поетом у Харкові, де він вимушений був жити і працювати. Познайомив з ним його приятель, письменник Богдан Мельничук. Це був час, коли ми з ним працювали над драматичною п'єсою “Проліскам сніг не страшний”. Досліджували життя і творчість відомого митрополита Павла Василика, завдяки зусиллям якого греко-католицька церква вийшла із підпілля. Отець Павло Василик підпільно охрестив дітей Степана Сапеляка.

Був сонценіжний травневий полудень. Ми сиділи з паном Степаном на лавці. Йти до приміщення не хотілось. Подвір'я було встелене тополиним пухом, пахло весною, десь лунав дитячий сміх. Поет на тлі весни виглядав щасливим і безтурботним, залюбленим у рідну землю, у світ довкола себе. Це дуже відчувалось. Відчувалось, що він цінував кожен мить свого життя таким, як воно було, без прикрас. Таким і запам'ятався — світлим і дитинно-радісним, з відкритим серцем.

Артист для народу

Український актор, режисер і сценарист, Народний артист України Леонід Федорович Биков цінував у людях справжність, не терпів фальші та лестощів. Його герої досі приваблюють душевною чистотою, світлим поглядом на життя, незатямленим внутрішнім світом. Фільмами, в яких зіграв актор, захоплюється не лише старше покоління, а й молодь.

Леонід Биков. Кадр із фільму “В бій ідуть лише “старики””.

Народився Леонід Биков 12 грудня 1928 року в Знам'янці на Донеччині. В дитинстві Льоня не мріяв про акторські лаври. Його вабило небо. Він мав професію льотчика. Але для того, щоб “осідлати винищувача”, хлопцеві забракло зросту (163 см) та мужності в зовнішності. Коли його родина перебувала в евакуації, 16-річний Леонід прийшов до військомату, додав собі декілька років і вимагав взяти на фронт, але там його ініціативу зустріли з посмішкою й порадили трохи підрости. Друга спроба була вдалішою, але ненадовго. 1945 року, перебуваючи в Ленінграді, Биков вступив до 2-ої льотної спеціалізації, проте навчання тривало лише місяць. Тоді юнак вирішив стати артистом. Однак і тут його чекали невдачі — при вступі до Київської школи акторів “провалився”. Але наполегливість і оптимізм завжди вели його вперед, змушували продовжувати спроби. За 10 років роботи в Харківському державному академічному драматичному театрі імені Шевченка виявилася незвичайна “биковська” манера гри. Навіть не манера, а особлива журлива романтична органіка його героїв, яку ледь-ледь можна розгледіти крізь посмішку.

Першим досвідом у кіно для Бикова була епізодична роль у стрічці “Доля Марини”. Завдяки успіхові картини молодого актора помітили ленінградські режисери й запросили зіграти закоханого Петра у славнозвісній “Приборкувачці тигрів”. Ця роль принесла Бикову всенародну любов. Тим часом Леонід грає головну роль у фільмі “Максим Перепелиця”, починає активно зніматися, але ці ролі були практично однакові. Биков щоразу намагався віднаходити нові барви. Невід'ємними ознаками його акторської гри є м'який гумор і надзвичайний ліризм. Низка ролей Леоніда Бикова створила узагальнений образ його героя — веселого, кмітливого й

простодушного. Биков майстерно грав душевно тонких, інтелігентних, мужніх і принципових людей, в яких за зовнішньою м'якістю ховалися величезна внутрішня сила і доброта.

У 1974 році на екрани вийшов фільм Леоніда Бикова “В бій ідуть лише “старики”, який на кінофестивалі в Баку отримав одну з трьох головних премій. Майже 45 мільйонів глядачів хотіли отримати квитки на “Стариків”. Наступним був фільм “Ати-бати, йшли солдати”, який також став рекордсменом прокату. Ці дві кінострічки утворили своєрідну воєнну діалогію, за яку режисер отримав Шевченківську премію.

Леонід Биков зіграв 20 ролей, написав кілька сценаріїв. Його мистецтво відзначається ліризмом, м'яким гумором, гуманізмом, добротою. Він пішов із життя в розквіті творчих сил — загинув в автомобільній аварії в середині квітня 1979 року під Києвом. Було три основні версії загибелі актора: інфаркт, убивство, самогубство. Слідство тривало не один місяць. У кримінальній справі записано: “Зустрічною смугою їхала вантажівка ГАЗ-53. Леонід Биков різко натиснув на гальма. Він так і не відпустив ногу з важеля до зіткнення. Його автомобіль несло назустріч смерті 22 метри...”.

Поховали митця на Байковому кладовищі. 1981 року друзі зняли про Леоніда Бикова документальну стрічку. Його іменем названо одну з вулиць столиці України, астероїд та літак МиГ-29. 2001 року в Києві відкрили пам'ятник Військовим льотчикам, зразком для скульптури якого став кінообраз Леоніда Бикова. Найголовніше, що залишив талановитий українець, — це фільми, на яких виростають покоління.

За матеріалами інтернет-ресурсів підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Колеги по роботі, друзі висловлюють співчуття Ярославу Миколайовичу Дерев'яному з приводу тяжкої непоправної втрати — передчасної смерті **сина Андрія**. Співчуваємо рідним і близьким.

Висловлюємо щирі співчуття сім'ї Мацько із с. Соборне Тернопільського району з приводу тяжкої і непоправної втрати — смерті **Ганни Петрівни Мацько**, яка відійшла у вічність 30 травня 2016 року на 56-му році життя.

Сумуючі родина, друзі, сусіди.

Педагогічний колектив Петриківської ЗОШ І-ІІ ст. висловлює щире співчуття вчителю математики Ганні Герасимівні Бак з приводу важкої і непоправної втрати — смерті **рідної сестри Гнатик Параски**.

Колектив Ігровицької ЗОШ І-ІІ ст. глибоко сумує з приводу тяжкої і непоправної втрати — смерті **вчителя початкових класів Каплун Галини Петрівни** і висловлює щире співчуття рідним і близьким.

Перестало битися серце Галини Петрівни Каплун

Випускники 2005 року висловлюють щире співчуття рідним і близьким з приводу передчасної смерті вчительки Ігровицької ЗОШ І-ІІ ст. Каплун Галини Петрівни. На 63 році перестало битися її серце. Любили і поважали її колеги, батьки, учні за чуйне і добре серце, за материнську теплоту і розуміння.

Пішла з життя людина, дорога кожному із нас. Її життя — це скарб, подарований людям, людським душам, друзям, дітям, онукам. Совісна і чутлива, завжди усміхнена. Все своє вчительське життя вона жила з думкою про тих, кому віддавала знання. Всі її пам'ятатимуть і завжди дякуватимуть за науку. Вона рада була добрим словам подяки. У кожному учневі залишала частку свого серця.

Вічна пам'ять.

Усміхніться

— Люсю, ти чого така сумна?
— Ой, Галю, хвилююся за чоловіка — пішов на річку ката топити.
— І що ?
— Кіт вже годину тому додому повернувся.

Підходить чоловік до дзеркала: очі — маленькі, вуха — лопухи, на голові — зализини, ніс — картоплею, живіт — подушкою, ноги — короткі, та ще й криві. Озирається, зітхаючи, на сплячу довгоногоу красуню, і каже:
— Це ж треба так гроші любити!

— Чого не одружуєшся?
— Та ніяк наречену не знайду. Всі мої мамі не подобаються.
— А ти знайди схожу на матір.
— Знайшов, але батько скандал зчинив.

— У тебе бувають напади лінощів?
— У мене бувають напади активності, лінь у мене — постійна.

— Учора через мене дві жінки побилися!
— Та ну, не може бути.
— Може. Одна кричала: “Забирай його собі!”, а інша: “Та навіщо він мені потрібен?”.

— Що у тебе з обличчям?
— Я нещодавно на весіллі був. Розбили на щастя.

— Зовсім я не товста! Сашко каже, що у мене ідеальна фігура.
— Галю, він — математик. Для нього ідеальна фігура — куля.

Жінку до істерики може довести будь-яка дрібниця, а чоловіка до істерики може довести тільки жінка.

се непоганий прибуток. Якесь знайомство може змінити ваше життя. Не розслабляйтесь у вихідні, особливо у вечірні години.

КОЗЕРІГ (ЦАПОК)
(22.12 — 20.01)

Можете розхвилюватися подією, що станеться на ваших очах з сусідами чи знайомими. Є також шанс бути в компанії, де знайдете не тільки втіху і задоволення, але й зміните своє ставлення до тих, котрі довго переймалися вами. В особистих стосунках наберуть обертів нові знайомства. Дехто захоче спробувати жити по-іншому.

ВОДОЛІЙ (ВОДОНОС)
(21.01 — 19.02)

Наступний тиждень передбачається дуже насичений подіями. Справи йтимуть добре, так, як вам захочеться. В середині тижня виникнуть непорозуміння з оточуючими, партнерами на роботі. Зараз можете закласти фундамент чогось такого, що довго вам послужить.

РИБИ
(20.02 — 20.03)

Якась невпевненість і тривога можуть бути притаманні багатьом, але зі сподіванням дивіться у майбутнє. Ви ніби відчуватимете, що ваші позиції слабшають. У деякого з'явиться можливість додаткового заробітку. Молодим не бажано чинити опору. Обережно на транспорті і з алкоголем.

ЛЕВ (ЗВІРОЦАР)
(23.07 — 23.08)

Передбачається плідний тиждень через важливу роботу або цікаву пропозицію. У вас дещо зміниться в житті, деякий час можете ризикувати. Дехто буде почуватися щасливим у новій ролі чи ситуації. Скористайтесь допомогою, яку вам запропонують перед вихідними. Можливе поліпшення ситуації з роботою.

ПАННА (ХЛІБОНОША)
(24.08 — 23.09)

Ваші забаганки будуть виконані, зможете використати зв'язки чи добрих знайомих для їх задоволення. До вас має повернутися колись втрачена загублена річ, або повернуться борги. На деякого можуть повпливати події, які обернуться витратами. В кінці тижня поталанить тим, хто навчається, і взагалі людям інтелектуальної праці.

ТЕРЕЗИ (КАНТАР)
(24.09 — 23.10)

Майже цілий тиждень будете зайняті справою чи роботою, що принесе прибуток не тепер, а значно пізніше. У бізнесі все спокійно, дрібні події не зачеплять ваших інтересів. Остерігайтесь травм та аварій. Уважно у догляді за тваринами.

СКОРПІОН (ЗЕМЛЕДУХ)
(24.10 — 22.11)

Чекайте не тільки вагомих змін, а навіть вирішальних у своєму житті. Зараз не бажано витрачати часу на відновлення стосунків, які зіпсувалися недавно. Хтось може повернутися до колишньої сім'ї. У кінці тижня чекайте якоїсь новини, що може цілковито змінити ваші плани і сподівання.

СТРІЛЕЦЬ (ЖОВНІР)
(23.11 — 21.12)

Ділові люди зможуть знайти спонсора, отримати благодійні гроші чи товари. Ви також можете стати спонсором, або зайнятися додатковою роботою, що прине-

перший великий український журнал кросвордів!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 98552

К у к р а ї н с ь к і
К р о с в о р д и

Залізний кінь у гаражі				Жлоб і скнара	Клод-імпресіоніст	Мідний духовий інструмент									
Улов анти-	За-стільне вітання	Гірський хребет у Франції	Скупар і скнара			Зняв х/ф "Піаніст"	Ком-понент вибухівки	Фести-валь раз на два роки		Америк. ріка з водо-спадом					
a	Со-лодка випічка	Трем-тіння тіла	Менше за море			Перша ви-става п'єси		Авто з Чехії	b		"Укра-дене щастя", актор		Родич слона		
	Зде-градо-ваний пияк			Гір-ський престол Зевса	Консти-туція війско-вого	Франц. легка кава-лерія	Лати-ноа-мерик. танок			Висо-когірна індичка					
Горіх азят. кухні	Мише-ня ... Маус		c			Жалю-гідна люди-на									
				Бі-лярд-ний отвір	Джа-зова мелан-холія			Флора та ...		Вам-пір		Пси-хічна недуга малайця			
Синець під оком	Місто у Франції	Одно-час-ність подій				Священ. птах фара-она		Вигук у лез-гинці	Свій до свого по ...		При-ваблю-вання птаха	Частина столиці Угор-щини	Пись-менни-ця ... Дашвар		
	Кос-тюм дири-гента	Пісня "Шов-кова ..."	0,711 м у слов'ян		Хабар чинов-нику (розм.)	Хім. еле-мент №35	І по-літик, і вчений								
	Зако-ханий в Есме-ральду							Вер-хова ...					d		
				Крес-лення	Птах кра-чун					Вису-шений абри-кос					
Віди-гнуті краї бриля	Конку-рент "Маггі"	e	Столиця Олімпіа-ди-2000			Альбом Ірини Білик		Щі-лина, паз							
				Сусід фіна				Тон-кий канат		Проти-отрута			Нуль у ка-зино		
Шкіль-на "го-дина"	Кошо-бинський "Доро-гою ..."				Пись-менник Петро ...	Плос-ко-донний кратер							Фак-тор		
				Зали-шок від різання				"З ранку до ..."							
	Орган дер-жавної влади	Бог Соль у греків	Маля ко-били		Клич-ка со-баки	Пологий спуск	Поган-ська мо-лельня	f	"Сльо-зи" ікон	"Вах-тер" в елек-троколі			Торго-вель-ний кіоск		
Вби-ває душу						Хлібець з ро-дзин-ками									
g					Гарант Кон-ституції										
Нісе-нітний випа-док	Мор-ський заєць	... Рус-тавелі				Птах золо-томуш-ка									
					Нічна забава у клубі										h

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

Виходить з березня 1967 року. Засновник — Тернопільська районна рада

Головний редактор Ганна МАКУХ 528878
Редактори відділів: Ірина ЮРКО
Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ..... 528830
Відповідальний секретар Людмила ДЕЙНЕКА
Бухгалтерія, довідки 528830

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються.
® — політична реклама

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Розрахунковий рахунок 26003250972001
ТФ КБ Приватбанк міста Тернополя, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351.
Ресстраційний номер ТР №186. Тираж 2730
Індекс 61357. Зам.№ 399.
Email: podilske_slovo@ukr.net

Газета виходить у п'ятницю.
Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м.Тернопіль, вул.Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37.
Email: a-print.com.ua

Відповіді на кросворд, вміщений у №22 від 27 травня 2016 року.

С	Е	Б	Е	М	Е	Г	А	С	А	В	К	У	А	Р	А	Л	Ь	Ф
Д	Р	І	Б	Я	З	О	К	А	Р	А	Б	А	Р	А	Р	А	Р	А
А	Ф	І	Н	Н	У	Є	Ф	А	Р	Г	О	А	Р	Г	О	А	Р	Г
Ч	Л	О	Л	І	Н	Е	Т	А	Р	Г	О	А	Р	Г	О	А	Р	Г
А	Н	К	Л	А	В	А	В	Т	О	П	І	Л	О	Т	А	Р	Г	О
А	Ф	У	Е	Т	Е	І	Н	Е	С	А	В	А	Р	Г	О	А	Р	Г
Г	О	Б	І	М	У	Л	Ь	Т	Ф	І	Л	Ь	М	А	В	А	Р	Г
А	І	Н	Д	І	Р	А	О	Е	А	В	А	Р	Г	О	А	Р	Г	О
З	Н	А	К	І	Р	А	С	А	Р	О	К	Е	Р	А	В	А	Р	Г
Р	І	К	К	У	К	А	Б	А	Р	А	В	А	Р	Г	О	А	Р	Г
У	А	Н	Д	Р	О	М	Е	Д	А	Є	К	А	В	А	Р	Г	О	А
Б	У	Г	І	О	Я	С	І	К	К	Р	Е	Х	А	В	А	Р	Г	О
А	О	В	Е	С	Т	О	Р	Т	У	Р	І	А	В	А	Р	Г	О	А
М	І	Т	О	З	Й	О	К	О	А	Л	Ь	Ж	А	В	А	Р	Г	О
І	О	Д	П	Р	Е	Д	Е	Ч	А	В	А	Р	Г	О	А	Р	Г	О
Б	О	С	О	Н	І	Ж	К	І	Т	А	Р	Т	А	К	А	В	А	Р
Е	Р	М	Н	Н	І	С	А	В	А	Р	Г	О	А	Р	Г	О	А	Р
Т	К	А	Ч	А	Л	І	Х	О	В	А	Т	А	К	А	В	А	Р	Г
А	Н	А	Т	О	М	І	Я	А	В	Т	О	Г	О	Л	А	В	А	Р
Р	О	М	А	С	І	Л	І	Г	І	Т	А	К	А	В	А	Р	Г	О
З	А	К	Р	У	Т	К	І	К	Р	У	А	С	А	Н	А	В	А	Р

“І на оновленій землі...”

Очевидець встановлення пам'ятника Тарасу Шевченку в Настасові 1969 року — художник Іван Гушак.

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

“Підшоною можна заткнути рот, але не заткнути нею народ”.

(Ярослав Павуляк)

22 травня в Настасові Тернопільського району з нагоди 155-ої річниці перепоховання Кобзаря з благословення архієпископа і митрополита Тернопільсько-Зборівського УГКЦ Василя Семенюка відбулося освячення відреставрованого пам'ятника Тарасу Шевченку та просвітницького центру “Відродження” імені Ярослава Павуляка. У заході взяли участь голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської РДА Олександр Похилий, меценат дійства — генеральний директор корпорації “Агропродсервіс” Іван Чайківський, громада села, духовенство, меценати, гості.

До організації дійства активно долучилися депутат Тернопільської районної ради Дарія Блашак, громадський діяч Михайло Гомівка, Настасівський сільський голова Микола Злонкевич. З нагоди знаменної події народний аматорський духовий оркестр “Доля” Тернопільського районного будинку культури (керівники-диригенти Григорій Ференц і Михайло Гайовий) виконав мелодію до знаменитої Шевченкової поезії “Думи мої”, народний аматорський хор будинку культури села Настасів (керівник — Анатолій Мацейків, концертмейстер — Василь Петриншин) — композиції на слова Тараса Шевченка, дитячий хор Настасівської ЗОШ I-III ступенів (керівник — Віра Ридз) заспівав пісню “Боже, я молюсь за Україну”. Піднесено звучав Шевченків твір “Вітре буйний” у сучасній інтерпретації молодого музиканта Ігоря Гуцялюка.

У 1969 році 21-річний студент Львівського училища прикладного мистецтва імені Івана Труша, уродинець Настасова Ярослав Паву-

ляк таємно, несподівано для партійних органів, серед ночі зі своїми ровесниками встановив у селі пам'ятник Тарасу Шевченку, до якого зранку люди прийшли з квітами. Соратник Ярослава Павуляка, відомий український художник Іван Галашин, який зобразив на стіні біля пам'ятника жінку з немовлям у руках і викарбував пророчі слова: “І на оновленій землі врага не буде, су-постата”, згадує: “Підготовка до цієї події тривала протягом трьох днів. Монтаж пам'ятника тривав усю ніч. На стовпі горіла лампа. Хлопці носили воду, каміння, глину — робота кипіла. Навіть сусіди не знали, що тут діялось. Зранку буквально за лічені години біля Шевченка зібралось все село”.

В темні комуністичні часи таке прирівнювалося до подвигу. Сміливий вчинок молодих людей одразу набув розголосу. Про це повідомляло навіть “Радіо Свобода”. Після небувалого патріотичного піднесення почалися репресії проти активістів. У Настасові з'явилися працівники КДБ, учасників встановлення пам'ятника викликали в райвідділ міліції. Завдяки тодішньому директору Настасівської школи Вдовиченку їм вдалося уникнути покарання.

Наш земляк, письменник Богдан Бастюк, на сторінках “Поетичної Шевченкіани Тернопілля” писав про цю подію: “У ніч із 30 квітня на 1 травня 1969 року на одному з роздоріж у селі Настасів Тернопільського району на рештках постаменту, що зостався від “фігури” святого Миколая, з'явився скромний пам'ятник-погруддя Тараса Шевченка... Сказати, що це було несподіванкою для тодішніх керівників району й області, — це нічого не сказати. В часи, коли без їхнього дозволу-санкції і ворона не мала права перелетіти через ту чи іншу селянську хату, поява нехай і непоказного пам'ятника, нехай і в селі, віддаленому від автодороги — надзвичайна подія, себто, “ЧеПе” — “чрезвычайное происшествие”, бо саме так із волі кремлівських небожителів та їхніх київських попіхачів прийнято було називати такі випадки проявів бодай найменшої

Архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василь Семенюк із гостями заходу і громадою села Настасів.

Під час відкриття оновленого пам'ятника Тарасу Шевченку в Настасові (зліва направо на передньому плані): Настасівський сільський голова Микола Злонкевич, Леся Філінська-Павуляк, голова Тернопільської РДА Олександр Похилий, директор корпорації “Агропродсервіс” Андрій Баран із дружиною Любою, генеральний директор корпорації “Агропродсервіс” Іван Чайківський з дружиною Тетяною і сином Павлом, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко.

ініціативи “простої” людяності на місцях. За кілька місяців до цієї пам'ятної події зі Львова приїжджала вантажівка, на платформі кузова якої з майстерні скульптора Дмитра Кравича везли до Тернопільського краєзнавчого музею художньо-меморіальну дошку з барельєфом Володимира Гнатюка. Але, крім згаданої бронзової дошки, переправлялося тоді на Тернопілля і погруддя Тараса Шевченка роботи ще зовсім молодого випускника Львівського училища прикладного мистецтва імені Івана Труша Ярослава Павуляка. Пізніше барельєф Гнатюка знайшов собі місце в офіційно відкритому музеї у Велесневі, а погруддя Кобзаря якогось дня привезли до крайньої

хати у Настасові, а далі — на фірі — до садиби Павуляків...”.

Із часу встановлення в Настасові пам'ятника Кобзарю Ярослав Павуляк потрапив під пильну увагу каральних органів, які всіляко намагалися вставити йому палиці в колеса. Спочатку хлопця “попросили” з Чернівецького університету за те, що читав студентам “Щоденник” українського поета-шістдесятника Василя Симоненка, згодом на вимогу органів держбезпеки “за пропаганду українського буржуазного націоналізму” його відрахували з числа студентів Кам'янець-Подільського педагогічного інституту. Після навчання в Москві Ярослав одружився на словачці, доньці впливового міністра,

і виїхав до Братислави. Повернувшись в Україну, працював завідувачем Тернопільського історико-меморіального музею політв'язнів. Ярослав Павуляк залишив геніальні вірші, збагачені дивовижними словесними знахідками, які потребують глибокого прочитання. Дружина поета — пані Леся Філінська Павуляк, звертаючись до учасників заходу, зазначила, що Ярослав ніколи не афішував своєї любові до батьківщини. Любив повторювати: “Настасів — столиця світу” і “Ви не знаєте, що таке чужина”. Виходячи на балкон, вдумливо вдивлявся в простір і говорив: “Де вона, та Україна?”. У квітні 2010 року Ярослав Павуляк помер у віці 62 років...

— Настасівська громада об'єдналася довкола генія Шевченка і подвигу Ярослава Павуляка та його побратимів, — зазначив Настасівський сільський голова Микола Злонкевич. — 10 травня на сесії сільської ради прийняли рішення створити на пагорбі біля пам'ятника Шевченку в Настасові просвітницький центр імені Ярослава Павуляка, який стане осередком культурного життя громади.

— Для нашого села — це знаменна подія, — каже генеральний директор корпорації “Агропродсервіс” Іван Чайківський. — Адже сьогодні, фактично, друге відродження пам'ятника Тарасу Шевченку в Настасові. Все, що було з нетривкого матеріалу, ми відтворили в камені — і постамент, і стелу з образом матері та дитини. Робили так, щоб це було на віки. Я поставив перед собою моральне зобов'язання — зробити до 2020 року Настасів одним із найкращих населених пунктів України, європейським селом.

Настасівська сільська громада, священнослужителі, гості та учасники урочистостей з нагоди відкриття відновленого пам'ятника Тарасу Шевченку та просвітницького центру “Відродження” ім. Ярослава Павуляка.